SAYISI ... FERDE
17 Ağustos 1938
ÇARŞAMBA

SON TELGRAF

Sayı: 519 | Yazı İşleri: Telefon 20827 İstanbul Cağaloğlu Nuruosmaniye No: 54 | En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi | İdare - İlân: Tel. 20827 Telgraf: İst. Son Telgraf

BU GAZETE
İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir
İlânlarını SON TELGRAF'a verenler en çok okunan bir vasıtadan hakkile istifade etmiş olurlar.

JAPONYA YENİDEN ASKER TOPLUYOR

Dün geceki fevkalâde kabine toplantısında sekiz sınıf ihtiyat asker'in seferber edilmesi kararlaştırıldı..

Çin'in yüksek mukavemeti Japonya'yı yıpratıyor ve.. şaşırtıyor!

Uzak Şarkta faaliyette bulunan Sovyet donanmasındaki Sovyet bahriyelilerinden bir grup..

Londra 17 (Husus)— Son yirmi dört saat zarfında Japonyada Çin harbini bitirmek ve kat'î neticeyi almak hususunda yeni ve asabî bir hava esmiye başlamıştır. Japon kabinesi dün akşam fevkalâde mahiyette bir toplantı yapmış ve bilâhare Başvekil imparatorun nezdinde kalmıştır.

Japonyanın Çin harekâtına katî mahiyet vermek için yeniden sekiz sınıfı silâh altına celbetmesi ve harekâta geniş bir muharebe şekli vermesi mukarrerdir. Japon erkânıharbiyesinin Çinin mukavemetine aid olarak yaptığı hesabların yanlış çıktığı ve Japonyayı müşkülâta sevkettiği anlaşılmaktadır. Zira, Japonlar Çinin bu fevkalâde mukavemeti ve millî irade hakimiyeti karşılarında bulacaklarını hiç tahmin etmemişler ve harekâtı geçen defa Mançuride olduğu gibi kısa bir zaman zarfında ve az fedakârlık mukabilinde neticelendirebileceklerini sanmışlardı. Halbuki, Çin mukavemeti Japonları fevkalâde şaşırtmış ve bir hayli can, para

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Almanlar Çek cephesini de tahkime başladılar

Almanya hududlarını demir ve ateş çemberi içine alıyor

Prağ'daki teşebbüsler de henüz ümidli bir vaziyet ifade etmiyor

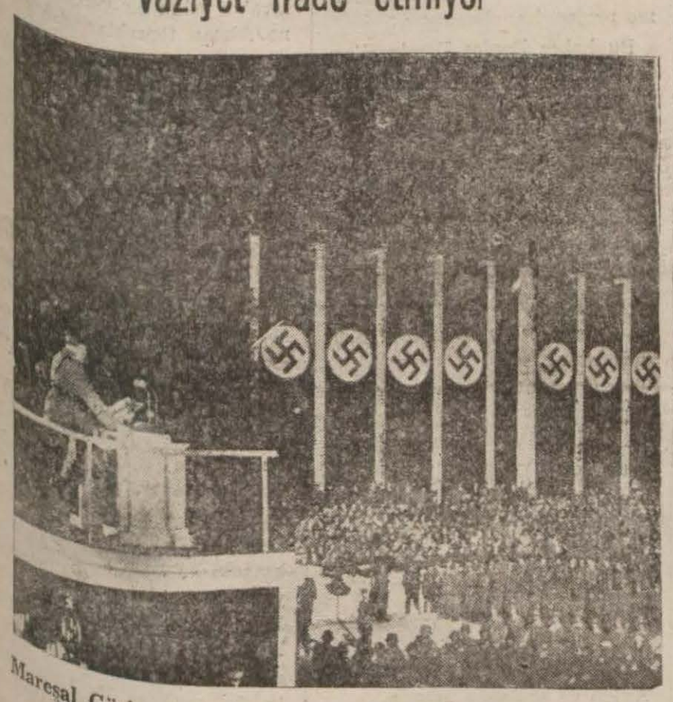

Maresal Göring, harekete amade bir Almaa ordusuna bir hitabede bulunuyor

Paris 17 (Hususî) — Alman ordusunun altı hafta sürecek olan manevrası devam [illegible] Almanya vaki istifsarlarına [illegible] yeniden teminat verdiği [illegible] buatı da askerî hazırlıkların ve manevraların muazzam bir teşebbüs olmasına rağmen herhangi bir tecavüz ve tehdid vasıtalığı

Devamı (6 ıncı sayfamızda)

İspanyada :

Hükûmet Niçin Çekildi

Londra 17 (Hususî) — Negrinin başkanlığında bulunan İspanya kabinesi istifasını Cumhurreisine

(Devamı 6 ıncı sayfamızda)

Beşiktaş açıklarında

Bir yarım Gövde Bulundu

Beşiktaş açıklarında sahile oldukça yakın mesafede yarım bir insan gövdesi bulunmuştur.

Zabıta bir cinayet veya bir kazaya kurban olması lâzım olan bu gövdenin büviyetini tesbite uğraşırken hâdisenin de ne suretle meydana geldiğini tahkika başlamıştır. Henüz hiçbir ipucu elde edilememiştir.

Başvekil İzmire Gidiyor

Fuarın küşad me, rasimini bizzat yapacak ve mühim bir nutuk söyliyecek

İktısad Vekili de bugün Ankaradan İzmire hareket etti

Başvekil Celâl Bayar, yarın sabah saat 11 de İzmir vapurile şehrimizden İzmire hareket edecektir.

Celâl Bayar İzmirde fuarın küşad merasimini yapacak, bu münasebetle mühim bir nutuk söyliyecektir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Fatihde :

Yeni bir Halkevi Yapılacak

Fatih kazası Halkevi için modern tesisatı haiz yeni bir bina yapılması kararlaştırılmıştır. Bu bina için Fatihde Malta çarşısında münasib bir arsa bulunmuştur. Binanın yapılması için iktıza eden 120 bin liralık tahsisat halk partisi tarafından gönderilmiştir.

Yeni binanın yapılmasına bu günlerde başlanacaktır.

Mareşal Bugün Elâzık'ta

Elâzık 17 (Hususî)— Refakatinde bazı Generallerle yüksek rütbeli subaylar bulunan Büyük Erkânıharbiye Reisi Mareşal Çakmağ'ın bugünkü trenle şehrimize geleceği anlaşılmıştır.

Mareşal merasimle karşılanacaktır. Kendisi buradan doğru harekât sahasına gidecek, manevraları mahallinde bizzat takib edecektir.

Barbaros Günü

Her yıl 27 Eylûlde büyük merasimle kutlulanacak

Eylûlün 27 inci günü, şanlı Türk denizcisi Barbarosun Prevezede

(Devamı 6 ıncı s...)

Filistin Kırallığı

Kanlı hâdiseler Bütün şiddetile Devam ediyor

Hicaz ve Yemen hükümdarları Filistine krallık verilmesini istiyorlar

Emîr Abdullah

(Yazısı altıncı sahifemizde)

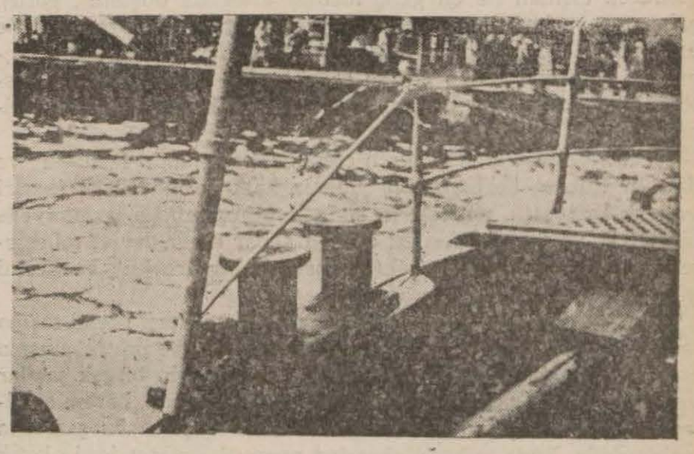

Bir Haliç vapuru, köprünün Haliç iskelesinden kalkarken..

Bilet hırsızlığı yapan bir şebeke

Bir tesadüf neticesi yakayı ele verdi

Şebeke, haliç vapurlarındaki kullanılmış biletleri yarı fiyatına tekrar halka satıyormuş

Haliç şirketinin kullanılmış biletlerini toplayıp bunları tekrar satan ve kullanan bir şebeke dün bir tesadüf eseri olarak meydana çıkarılmıştır. Biletleri çalıp satan vasıta olan ve bunları ucuzca satın alarak tekrar kullananların cümlesi yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

Dün Eyübden Köprüye gelmekte olan Haliç şirketi vapurunda bulunan şirketin müfettişlerinden Nazmi vapurdaki memur tarafından biletleri kontrol edilirken iki yolcunun ibraz ettikleri zımbalanmış biletleri görmüş ve şüphelenerek bu iki yolcuyu gizlice takib etmiye başlamıştır. Vapur Köprüye yanaştığı vakit Naz-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Esnaf kooperatifleri çoğaltılacak

Muamele vergisi için bugün esnaf cemiyetlerinden seçilen dört kişilik bir hey'etin iştirakile mühim bir toplantı yapılıyor

Esnaf cemiyetleri ikinci grupu umumî kâtibi Cemal Akyüz, esnaf kooperatifleri ve muamele vergisi hakkında bu sabah bir muharririmize mühim izahat vermiştir:

Evvelâ esnaf için çok faydalı olan ve bütün esnaf teşekkülleri ne teşmili kararlaştırılan kooperatif meselesini anlatan Cemal Akyüz demiştir ki:

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Sultan Hamid Sürgünleri

Büyük tarihci Ziya Şakir'in bu fevkalâde eserini bugünden itibaren tefrikaya başladık. Altıncı sayfamızda takib ediniz.

Bu eserde tanzimattan meşrutiyete kadar bütün vatanperverlerin devlet adamlarının nasıl ve nerelere sürüldüklerini, zindanlarda nasıl boğdurulup öldürüldüklerini okuyacaksınız...

GÜNÜN İÇİNDEN

Genç eleman ve geniş ölçüde randıman

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Genç eleman ve geniş ölçüde randıman, devlet dairelerindeki çalışmalar için günün mevzuu halinde konuşulan meselelerimiz arasındadır.

Bugün devlet teşekkülünde iki tip çalışma ilk bakışta göze çarpmaktadır. Birinci tip Cumhuriyet Hükûmetinin imparatorluktan aldığı ve inkılâb silindirinden geçirdiği, tadil ettiği, tekâmüle bağladığı müesseseler. İkinci tip, Cumhuriyetin son on yıl içinde kurulan müesseselerdir. Bunların başında İktısad Vekâleti ve yine ona bağlı muhtelif ofisler, genel direktörlükler ve çalışma büroları gelmektedir.

Gençlik yaşta değil, baştadır.. derler. İktısad Vekâleti, Celâl Bayar'ın Vekilliğinden başlıyarak bu düsturu telif ve tatbik etmek hususunda en ileri tekâmülü göstermiştir. En ihtiyar sayılabilecek eleman ile en genç memur arasında düşünüş, görüş, çalışış ve verim itibarile hiçbir ayırd yoktur. Bunun sebebi de unvan ve diplomadan ziyade ehliyet ve liyakatin eleman seçmedeki hakimiyetinden ileriye gelmekte ve liyakatler kendi üstünlüğünü kendi çalışma muhitlerindeki inkişafları içinde bulmaktadırlar.

Bu müesseselerde verimin çokluğu, çalışmanın fasılasız ve düzgün gitmesi, herhangi bir şubenin halk ile temaslarında seri ve açık bulunuşu, neticelerin sür'atle alınışı efkârı umumiyede bir tefrik ve temyiz vesilesi olduğu kadar diğer devlet müesseselerinin de bu şekle intıbakı hususunda bir örneklik vazifesini görmektedir.

Anlaşılıyor ki, günün ihtiyacı her türlü kırtasî itiyad dışına taşmakta ve bir bankada rastlanan düzgün, seri ve pratik çalışma esasında toplanmaktadır. Devlet, memurluk için birçok şartlar ve birçok vasıflar tesbit etmiştir. Memurin kanunu, barem şekilleri ve birçok umumî ve hususî talimatnameler bu şartlarla mahmuldür. Buna rağmen ekseriya memurlarımızın ferd olarak yüksek değerlerine rağmen ya makanizmadaki bazı hatların müvazenetsizliği, yahud da diğer sebebler hem memurdan alınacak randımanı kısıyor, hem de halk temaslarında beklenen sür'atli neticeleri vermiyor. Bize öyle geliyor ki, bunun başlıca sebebi enerji, inisiyativi ve şahsî mes'uliyetleri tahdid eden kayıdlarla memuriyete intisab için yalnız diplomanın kâfi gelişidir. Diploma, bir olgunluğun en kat'i vesikasıdır. Fakat o, hiçbir zaman bir liyakat ve enerji kesafetinin tam ifadesi değildir. Bazan da hayat ve tesadüfler diploma sahiblerini hayat hedeflerinden çıkarmakta ve ummadıkları, beklemedikleri maişet yollarına sevk etmektedir ve.. bu takdirde de memuriyet diploma sahibi için sadece bir geçim vasıtalığı rolünü ifa etmektedir.

Realite isbat ediyor ki, genç eleman.. dileği geniş ve seri ölçüde randıman ile karıştırılan ve tam ifade edilemiyen bir ihtiyaçdır. Maksad; genc düşünen, gencliği yaşta değil, başta bulan ve çalışma tarzında dinamizmi ve modern organizmi kavrıyan ve ona göre randıman veren elemanı dilemektir.

Hakikaten de bunun en iyi örneğini İktısad Vekâleti ve oraya bağlı müesseseler vermişlerdir. Devlet memurluğu her diploma sahibi için hazır bir maişet kapısı olmaktan çıktığı ve diplomadan ziyade şahsî istidadların inkişafına değer verildiği takdirde bu dava da kökten hallolunacak ve olunmuş davalar arasında muhakkak ki, yer almış bulunacaktır.

Etem İzzet BENİCE

Köy mektebleri Yeniden 2000 Muallim kazandı

Yeni muallimler hemen ayin olunacaklar

Muhtelif mıntakalarda kurulmuş olan eğitmen kurslarının yeni mezunları; yakında alınacaktır.

Bu sene; muhtelif vilâyetlerdeki kurslardan 1500, İzmirdekinden500 olmak üzere 2000 eğitmen kazanılacaktır.

Bu köy muallimleri; derhal muallimi münhal mekteplerine tayin olunacaklardr.

Hayvan cinsleri Sür'atle ıslah Ediliyor

Hayvan panayır sergileri de bir nizamnameye tabi olacak

Edirne Anadolu için, Ankarada, tiftik keçisi, inek, sığır, at için bir merkezî hara tesisi derpiş edilmektedir. Orman çiftliğinde bulunan 500 ineklik büyük ahırın büyük bir kısmı bumaksada tahsis olunacaktır.

Diğer taraftan, orman çiftliğinde bulunan hayvanta bahçesinin yüksek ziraat ensitütüleri kadrosunda mevcut nebatat ve hayvanat bahçeleri kısmile çiftlik içinde birleştirilecektir.

Bundan başka ziraat bakanlığı vilâyetlerde yapılmakta olan hayvanat panayır ve sergileri için yeni bir teminat hazırlamaktadır.

Hayvancılık ve hayvan sanayii mahsulleri sanayiinde şark vilâyetlerinde mühim bir yer ayrılmaktadır.

Tıb kurultayının Günleri tesbit Olundu

Bir de yerli müstahzarlar sergisi açılacak

Teşri evvelde Ankarada toplanacağını yazdığımız 7 inci millî tıp kurultayının içtima günleri tesbit olunmuştur.

Bu hususta şehrimizdeki alâkadarlara bir tamimle bildirildiğine göre, bu kongre 16-19 Teşrinevvel günlerinde toplanacaktır.

Kongre geçen sene olduğu gibi bu yıl da, «Ankara Halkevi» salonlarında toplanacaktır.

Tıp kurultayının devamı müddetince; Halkevi salonlarında bir de «yerli tıbbî müstahzarat» açılacaktır.

Bu senki tıbbî kongrede; başta İstanbul olmak üzere; diğer büyük şehirlerimizden de kalabalık bir doktor kafilesinin iştirak edeceği anlaşılmaktadır.

Posta Tasarruf Sandıkları

Yakında faaliyete geçecek

Bayındırlık Bakanlığı posta tasarruf sandıklarının memleketimizde de kurulması hakkındaki incelemelerine devam etmektedir.

Bakanlık hemen tekmil yabancı memleketlerde bulunan tasarruf sandıklarının kuruluş ve çalışış vaziyetlerile sandıklara ait ilimleri de gözden geçirmektedir.

Yurdumuzun her yerinde böyle tasarruf sandıklarının kurulmasile, banka bulunmıyan yerlerde dahi, halkımızın para biriktirmesi temin edilmiş olacaktır.

Yapılan incelemelerden elde edilecek neticelere göre icap eden projeler hazırlacak ve yurdumuzun her köşesinde, pek az zaman zarfında posta tasarruf sandıkları kurulmuş olacaktır.

Maliye Vekilinin Tedkikleri

Maliye Vekili Fuad Ağralı dün Yalova kaplıcalarından şehrimize dönmüştür.

Mumaileyh bir aralık defterdarlığa da uğramış ve muamele vergisi tedkikleri hakkında varidat umum müdürü İsmail Hakkıdan izahat almıştır.

Küçük sanayi erbabı maktu vergiye bağlanacaklardır.

FIKRA

Aman listeye Girmesin!

NAHİD SIRRI

Çubuklu sırtlarında ve muhteşem bir koru ortasında sabık Hidivin vaktile yaptırmış olduğu o güzel kasrı Belediye alalı bilmiyorum kaç ay geçti. Ne olarak kullanılacağı hakkında henüz bir karar verilmeden alınan bu binanın ne olarak kullanılacağı hakkında hâlâ bir karar verilmedi. Ve karar verilmeden geçen müddetler uzayınca hakkında karar verilmyen binaların harap olup gittikleri yüz misalle, bin misalle tevsik edilebilir bir hakikat teşkil ettiğinden, doğrusu korkuyorum. Geçen fıkralarımın birinde bahsettiğim listeye, vaktile dünya kadar para sarfedilerek yapılmış, sonra metrûk kalarak ve tamir kabul etmiyecek hale gelerek yıkılmış binaların listesine muhteşem bir park ortasındaki bu mükellef saray da girerse diye korkuyorum.

Onu leylî mektep diye mi, bugünlerin pek revaçta tabirile turistik otel diye mi kullanacağız, her ne diye kullanacaksak hemen kararını verelim. Fakat böyle bom boş ve metrûk bırakmıyalım: Günahtır!

Bu münasebetle, Çubuklu karşısında Tarabya koyundaki saray denmeğe lâyık bir diğer binayı da hatırlasak yeridir. Vaktile Boğaziçinin en mükellef oteli olan Sümmer Palas ta yıllardanberi bomboş ve kapalı duruyor. Onu Tokatlıyan otelinin vaktile satın aldığını ve orada iki otelin yaşamasına imkân olmadığı için fazla tehlikeli bir rekabete mâni olmak üzere kapalı tuttuğunu söyliyorlar.

Şu halde, resmî makamlarca alınarak bir leylî mektep veya hastahane yapılmak üzere bu muazzam binadan istifade edilmesi de yerinde bir şey olmaz mı?

KÜÇÜK HABERLER

★ Mezunen şehrimizde bulunmakta olan Paris büyük elçimiz Suad Davaz bir hafta sonra Parise dönecektir.

★ Trakya umum müfettişi General Kâzım Dirik dün Türkofise uğramış ve akşam Edirneye hareket etmiştir.

★ Hamidiye kruvazörümüz Samsuna varmış, genç zabitlerimiz şehre çıkarak Atatürk abidesine bir çelenk koymuşlardır.

★ Yedikule surleri dahilinde bulunan Bizans devrine aid meşhur altın kapının iki yan plânlarında mevcud tarihî idam kuyularının bulunduğu kısımlar; müzeler idaresi tarafından tamir olunacaktır.

★ Atina, Bükreş, Bağdad, Bern elçilerimiz mezunen şehrimize gelmişlerdir.

★ Ortamekteb ve lise muallimleri de badema, derslerde şema hazırlıyarak çalışacaklardır.

★ Esnaf cemiyetleri umumî idare heyetleri; cemiyetlerin manevi şehsiyetlerinin partiye bağlanmaları hakkında karar almak üzere, bugünlerde heyeti umumiyelerini fevkalâde olarak içtimaa çağıracaklardır. Ondan sonra keyfiyet partiye ve oradan da Ankaraya bildirilecektir.

★ Türkkuşu faaliyeti mütemadiyen artmaktadır. Bugünlerde 72 bin lira sarfile Etimes'udda ve 145 bin liraya da İnönünde yeni ve muazzam 2 hangar inşa olunması kararlaştırılmıştır.

★ Yavuz harb gemimizle bir kısım harb gemilerimiz, dün Çanakkaleye gitmişlerdir.

★ Hansa isimli bir Alman vapuru Şanghay açıklarında batmıştır.

KALBE GİREN HIRSIZ

Pazarlıksız satış

Seyyar satıcılar da muhakkak mallara etiket koyacak

Belediye iktısad müdürlüğü hergün Esnaf Cemiyetleri mümessilleri ile temas ediyor

Eylûl birden itibaren şehrimizde tatbikına başlanacak olan pazarlıksız alış veriş kanununun tatbikatı için icab eden hazırlıklara Belediyece ehemmiyetle devam edilmektedir.

Pazarlıksız satış işi için ayrıca teşkilât vücude getirilmiyecek mevcud teşkilâtla işin idaresine çalışılacaktır.

Belediye iktısad şubesi müdürlüğü hemen hergün alâkadar esnaf cemiyetleri mümessillerile temaslarda bulunmakta ve pazarlıksız satış işinin tam bir selâmetle cereyan edebilmesini temine çalışmaktadır.

Bundan başka ticaret odasının da bu hususta mütalea ve fikrinden istifadeye çalışılmaktadır.

incelenmiş ve bilhassa gıda maddelere şamil olacağını henüz kat'î şekilde ilân etmemiş olmakla beraber Belediye bütün maddelere şümulünü gözönünde bulundurarak hazırlıklarını yapmaktadır.

Seyyar satıcılar işi de ayrıca incelenmiş ve bilhassa gıda maddelerini satan seyyar satıcıların sattıkları maddelerin maktu fiatını gösteren etiketleri kullanmaları takarrür etmiştir.

Ancak bunaların satacakları mevaddın fiatları ile dükkânlarda satış fiatları arasında ehemmiyetlice bir fark bulunacağı anlaşılmıştır.

Kaçakcılar Muhakeme edildi

Suçlulardan üçü tevkif edildi

Döviz kaçakçılığı yapmakla suçlu olarak yakalanan ve gümrük muhafaza memurlarına da 200 lira rüşvet vermek isterken cürmü meşhud yapılan Galatada Göypalasta 6 ıncı katta «su işleri ve ithalât» müessesesinin müdürü M. Lüsyen Jüberle, müessesenin mes'ul memurlarından Sebuh ve Jan ve 200 lira rüşvet parasını Galatada Tokatlı lokantasında gümrük muhafaza memurlarına vereceği sırada cürmü meşhud yaplıan Said dün akşam adliye 5 üncü ceza muhakemesine verilmişlerdir.

Muhakeme heyeti rüşvet cürmü meşhudunu ve döviz kaçakçılığı tahkikatını yapan muhafaza müfettişi Süleymanı ve cürmü meşhudda hazır bulunan 15 sivil memuru dinlemiş ve suçluların müdafaalarını istima etmiştir.

Neticede suçlulardan yukarıda isimlerini yazdığımız 3 ü tevkif olunmuştur.

Müessesenin sabihi Juber serbest bırakılmıştır.

Festival Eğlenceleri

Festival münasebetile hazırlanan eğlence programının tatbikine devam edilmektedir. Spor festivalinde pehlivan Jak Şeri ile Tekirdağlının güreşmesi kararlaştırılmıştır. Fakat Jak Şerinin hasta olması münasebetile bu maç bu hafta da yapılmıyacakttr.

Romanyadan davet edilen büyük Tanasa revüsü dün şehrimize gelmiş ve festival tertib heyeti tarafından karşılanarak otellere yerleştirilmişlerdir.

Bu akşam Üsküdar tiyatrosunda halk opereti tarafından «Pinti kız» temsil edilecektir.

Yarın akşam Tanasa revüsü Tepebaşı bahçesinde ilk temsilini verecektir.

İş yüzünden ölen ve Yaralanan demiryolları Memurları

Nafıa Vekâleti bunların ailelerine tazminat verilmesi esasını hazırlıyor

Bayındırlık Bakanlığı Demiryolları limanlar inşaat dairesi, inşaat teşkilâtına mensup işyarlar ve müstahdimlerle işçilerden iş yüzünden yaralananların veya hastalananların tedavileri hususunun temini ve bunlardan iş yüzünden malûl kalanlarla ölenlerin verselerine verilecek tazminatlar hakkında bir nizamname projesi hazırlanmıştır.

Bu haber Devlet Demiryolları ve limanlarda çalışan bütün memur ve işçileri çok memnun bırakmıştır.

Dış Politika

Tuna'nın enternasyonal vaziyeti

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER

Tuna Avrupanın en ehemmiyetli nehirlerinden biridir. Almanyada Karaormandan çıktıktan sonra Avusturya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Bulgaristan ve Romanyanın topraklarından geçerek Karadenize döküldükten bu nehrin enternasyonal vaziyetini tayin eden iki muahede vardır.

1 — Kırım muharebesinin nihayetinde imza edilen Paris muahedesi,

2 — Büyük harbin sonunda imzalanan muahedeler.

Bunların birincisiyle merkezi Viyanada olmak üzere, «Tuna Avrupa komisyonu» namile bir enternasyonal komisyon teşkil edilmişti. Bu komisyonun azaları, o zaman en büyük Tuna devletleri olan Osmanlı İmparatorluğu, Avusturya Macaristan İmparatorluğu, Fransa, İngiltere ve Kırım harbine iştirak eden Sardunya devletidi. Komisyonun vazifesi Tunayı bütün dünyanın ticaret ne açık bulundurmak için icab eden tedbirleri almaktan ibaretti. Komisyon bunu yapabilmek için lâzım gelen masrafı, Tunadan geçen gemilerden aldığı resim ile temin ediyordu. Tuna Avrupa komisyonunun salâhiyetleri, on dokuzuncu asır içinde Paris muahedesini takib eden birkaç konferansta teyid edildi. Sardunyanın istihlâsı olmak itibarile İtalya komisyona aza oldu. Romanya da Berlin muahedesile tam istiklâline kavuştuktan sonra en ehemmiyetli Tuna devleti olmak itibarile komisyonda aza bulundurmak salâhiyetini elde etti. Diğer taraftan Osmanlı İmparatorluğu, «93» harbini müteakib Tuna devleti olmaktan çıktı.

İkinci muahedeye gelince; bu daha doğrusu bir muahede değil, büyük harbi nihayetlendiren muahede serisidir. Bu muahedelerle de «enternasyonal Tuna komisyonu» teşkil edildi. Bu komisyon Tunanın Almanyada Ulm şehrinden başlıyarak Romanyada İbraile kadar uzanan kısmında açmak ve lüzum gördüğü fennî işleri yapmak vazifesile mükellef olacaktı. Aynı zamanda Tuna silâhtan tecrit ediliyordu. Esasen bu silâtan tecrit keyfiyetinin Almanya ve Avusturya hakkındaki hükümleri, yalnız Tunaya münhasır değildi, Elbe, Niyemen ve Oder gibi Alman nehirleri de seyrüsefere açılmış ve silâhtan tecrid edilmşiti.

Vaziyet Almanyanın Avusturyayı ilhakına kadar bu şekilde devam etti. Almanya Avusturyayı ilhak ettikten sonra çok ehemmiyetli bir Tuna devleti olmuştur. Tunanın membaı olan Donaueringen köyünden başlıyarak Bratislava'ya yakın bir yere kadar Tuna Alman topraklarından geçer. Almanya, nehirleri hakkında sulh muahedesile kabul ettiği bütün kayıtları ilga ettiğinden Tunanın Ulm ile Bratislava arasındaki Alman kısmı da enternasyonal Tuna komisyonunun salâhiyeti haricinde kalmış oluyor. Bundan başka Almanya Tuna üzerinde küçük bir filo teşkil etmiş ve nehir hakkındaki tasavvurlarını da gizlememektedir: Almanya Tunayı Mayın nehrine bağlıyarak şark Avrupa ile garbi Almanya, hatta Holanda, Danimarka, İskandinavya ve İngiltere arasında nakliyat temin etmek istiyor. Bu, filhakika Tunanın esasen ehemmiyeti olan vaziyetini daha ziyade ehemmiyetleştirecektir. Fakat Tuna hakkındaki bu tasavvurları Almanyanın şarka doğru iktısadi genişleme siyasetile beraber alınınca, bu mesele ile alâkadar devletler arasında bir endişe uyanmamasına imkân yoktur. Ve Almanyanın Tuna meselesinde İngiltere ve Fransa ile işbirliği yapmaktan çekinmesi onları bu meselede yabancı telâkki etmesi, bu endişeyi artırmaktadır.

Birkaç gündenberi, Tuna Avrupa komisyonu, içtimaını Romanyada Sinaya'da yapmaktadır. Bu içtimaın dikkate lâyık olan bir

(Devamı 6 ıncı sahifede)

ONU BEN BOĞDUM

AŞK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Tefrika N. 77

Yazan: İskendar F. SERTELLİ

Gültekn birşey hissettirmemeğe çalıştı:

— Evet... Evet... Ben de tıpkı sizin gibiyim. Her şeyi yola çıkarken unuttum.

Ayten gülümsedi:

— Her şeyi mi?

— Evet. Yalnız siz yanımdasınız! Yalnız, sizinle beraber gidiyorum. Sizden başka her şeyi, hatta kâhyamı ve kâhyamın çaldığı sterlinleri bile unuttum.

— Ah teşekkür ederim. İşte, beni sevdiğinizi şimdi anladım.

Kulağına eğildi:

— Bir daha paradan bahsetmeyin, rica ederim!

★

Akşam..

Saat dört.

Gaştayn vapuru demirini aldı..

Küçük bir romorkör geminin baş tarafını rıhtımdan çekerek açmağa başladı.

Gültekin ilk defa geniş bir nefes alarak:

— İşte, şimdi gidiyoruz, Ayten! Diyordu.

Kamaralarına inmişlerdi.

Birinci mevkide iki kişilik geniş bir kamarada ilk iş birbirini öpmek oldu.

Gültekin Kızkulesini gördü..

Dalgın dalgın Üsküdar sahiline baktı.

— Ben Boğaziçini sehhar, cazibeli bir kadına benzetirim, Ayten! Şu lâtif manzaraya dünyanın hiç bir yerinde rastlıyamazsın!

Vapur yolunu almıştı.

Ayten küçük valizini açtı:

— Rujumu buraya koymuştum.. Bulamıyorum...

Gültekin güldü:

— Ben görüyorum...

— Ver öyleyse... Neden arattırıyorsun beni?

Ve birden şen bir kahkaha ile kendini yatağın kenarına attı.

— Buldum... Buldum...

Gültekin de kendi karyolasına uzandı:

— Bizi şimdi burada rahat bırakmazlar...

— Neden?

— Bilet kontrolu başlar da..

— İyi ya.. Başlarsa başlasın. Memur gelince gösteririz. Zaten bizi buraya getiren kamarottur. Biletin bir parçasını o kopardı.

— Diğer parçasını da şimdi koparacaklar.

Bu sırada yanındaki kamaradan kalın sesli bir erkeğin italyanca şarkı söylediği duyuldu.

Gültekin kaşlarını çattı

— Bu kamaraların da araları ince çam tahtasile bölünmüş gibi. İnsan nefes alsa işitiliyor. Bu geveze herifin şarkısı Venediğe kadar devam ederse, işimiz var...

— Fena mı olur? Parasız gramofon..

— Gevezeliğe hiç tahammülüm yok. Şarkıyı ancak meşhur san'atkârların ağzından dinlemekten hoşlanırım. Böyle heriflerin ağzını çamurla doldurmalı da, bir daha herkesi rahatsız etmesinler.

— Çok egoistsiniz, prens! Belki adamcağızın neşesi varsa...

— Bu beni rahatsız etmesine bir sebep teşkil eder mi? Herif âdeta hürriyetime tecavüz ediyor. Sesi harimime kadar gelen bir erkeği tepelemek lâzım..

Gültekin artık calî olmaktan usanmıştı. İstanbuldan ayrıldığı dakikadan itibaren mümkün olduğu kadar olduğu gibi görünmeğe başlamıştı.

Ayten:

— Siz bugüngok asabisiniz, prens! dedi. Hele biraz yatınız da sinirlerniz yatışsın...

— İşte yatıyoru ya...

— Öyle yatmak değil. İyice uzanınız.. Ve kulaklarınızı tıkayınız. Bu gün şarkı. yarın ıslık.. öbürgün düdük sesi. Bütün bunlar yolculukta eksik olmaz...

— Hakkın var Ayten! Ben bugün çok sinirliyim. Gölgemle bile kavga etmek istiyorum.

— Aman. biraz uyuyun da başınız dinlensin.

— Bu saatte uyunur mu? Saat dört buçuk..

— Çaya mı yetişmek niyetindesin?

— Hayır.. hayır.. böyle bir niyetim yok. Dediğini yapacağım.. biraz uyuyacağım.

Ayten, Gültekinin başı ucunda eğildi:

— Prens...

— Ayten...

Bir daha öpüştüler.

Gültekin gözlerini kapadı.

Ayten de şezlonga uzandı..

Yen rujile dudaklarını boyamağa başladı.

★

Aytenin fransızcası çok kuvvtliydi.

Gültekin hâlâ uyanmamıştı..

Saat altıyı vuruyordu.

Ayten yavaşca kamaradan çıktı.. güverteye doğru yürüdü.

(Devamı var)

Korkunç bir facıa!

köylünüz kızıl âlevler arasında cayır cayır yandı!

Bu hususdaki meraklı tafsilâtı okuyunuz

Tekirdağ'ın Alipaşa köyünde cuma günü çıkan bir yangında altı köylü vatandaş yanmıştır. Bu çok feci yangın geceyarısı herkes uykuda iken bu köyden Kara Hüseyin oğlu Mehmed Güllünün ahırından çıkmış ve derhal eve sararak evle beraber Mehmed Gülü, kardeşi Hasan, Mehmedin karısı Şehri ve oğlu İsmaili de beraber yakmıştır.

Yangın çok anî olduğu için biçareler evleri ancak alevler içinde kaldıktan sonra duyabilmişler ve kurtulamıyarak yanmışlardır.

Bu iki biçarelerden maada daha köylü yanmıştır. Bunların henüz isimleri tesbit edilememiştir. Bu yangında yangın, çıkan çıkan medin evinden başka üç ev daha yanmıştır.

Yangının ahırdan çıktığına göre bir kasid yoksa yanmış çıra ile ahıra gdilmekten ileri geldiği kuvvetle muhtemeldir. Maamafih tahkikat devam etmektedir.

Feci bir Otomobil Kazası

Bir metrelik yardan dereye uçan kamyonun akıbeti çok elim eldu

Geçen gün Tosyaya 15 kilometre mesafede Emirlerçayında feci bir otomobil kazası olmuştur.

Çankıradan Tosyaya beş yolcu ve yük ile gelmekte olan Tosya belediyesinin 51 numarasında kayıtlı Mustafa Pamukçunun idaresindeki kamyon firenleri tutmamaya başlamış ve şoför kendini dışarı atmıştır. Bunu müteakip olanca hızıyla kamyon dereye yuvarlanmış ve bir aileden mürekkep olan yolcular felâketli bir akıbetle karşılaşmışlardır.

Tosyanın Şeyh mahallesinden Hüseyin İbici oğlu 11 yaşındaki Hıfzı başından yaralanarak ölmüş, karısı Seherle kardeşi Ahmedin oğlu 9 yaşlarında Mehmet ve 7 yaşlarında kızı müzeyyen ağır surette yaralanmışlardır.

Yapılan tahkikatta şoförün arabasına haddinden fazla yük aldığı ve kamyonu sarhoş olarak idare ettiği anlaşılmış ve tevkif olunmuştur.

Asrî Yük arabaları Ve hamallar

Küfe ile nakliyata tesebbüs edenlere ceza veriliyor!

Belediye zabıtası memurlar; dün şehrimizin muhtelif yerlerinde hâlâ küfe ile öteberi taşımak âdetiyen bir kaç kşiyi tutmuştur.

Bunların faaliyetine; hiç bir surette meydan verilmiyecektir. Asri yük arabalarının bütün küfeci ve hamallar tarafından kolayca tedarikî; bunların taksitle yaptırılması esası da konulacaktır.

Almanya ile Serbest ticaret Başladı

Yeni anlaşma evvelki gündenberi tatbik olunuyor.

Hükûmetimizle Almanya hükûmeti arasında imzalanmış olan yeni ticaret ve kliring anlaşması evvelki gündenberi meriyet mevkiine girmiştir.

Geçen yıla kadar Almanya ile ticarî münasebetimiz iyi olmakla beraber ancak mukavele ile teccdid edilmiş olan mallar alınıp verilmekte idi. Yeni anlaşma ile bu tahdit keyfiyeti tamamen kaldırılmıştır.

İki memleket arasında tam bir alış veriş temin edecek esaslar üzerinde anlaşma yapılmıştır. Almanyaya bundan sonra memleketimizin evvelce gitmiyen bir çok mahsulleri de gidebilecek ve bu suretle ihracat yekûnumuzda eskiye nisbetle ehemmiyetli surette artacaktır.

Tüccarımız yeni anlaşmanın meriyet mevkiine girmesi dolayısile hümmalı hazırlıklara başlamıştır

Bu sene memleketimizden Almanyaya bilhassa canlı hayvanlar, hayvanî maddeler, ham ve işlenmemiş deriler, yün, tiftik, keçi kılı, halı, taze ve salamura balıklar, her nevi zahire, reçel, likör, şarap ve sair içkiler, ceviz kütüğü, pamuk, tütün, kereste üzüm, incir ve saire fazla miktarda gönderilecektir.

Hazım ve Muammer Bursada

Kırşehir saylavı bay Hâzım Muammer İstanbuldan şehrimize gelerek Çekirgedeki banyolu otellerden birine misafir olmuştur.

Bir şoför mahkûm oldu

Bir kaç gün evvel Şişlide Münevver isminde bir kıza çarparak ölümüne sebebiyet veren şoför Hasan dün Asliye birinci cezada sekiz ay hapse mahkûm olmuştur.

350 liraya Alınan bir Tek banyo!

Ayvalıklı bir tüccarın başına gelenler

Bursa «Son Telgraf» — Şehrimizde, mühimce bir hırsızlık vak'ası olmuştur: Ayvalık tüccarlarından olup Gönlü Ferah otelinde misafir bulunan bay Enver Alaz soyunup, banyoya girmiş, çıktığı vakit ceketinin cebinde bulunan 350 lirasının kaybolduğunu görmüş, derhal zabıtaya haber vermiştir. Tahkikat neticesinde kendisine Trakyalı tüccar süsü veren sabıkalı otel hırsızlarından Eskişehirli Ahmet Mahir Özcan olduğu anlaşılarak izine düşülmüş, Eskişehirde paralarla birlikte yakalanarak şehrimiz Adliyesine getirilmiştir.

Bir otel Faresi Yakalandı

İçki âleminde paraları harcayan hırsız nasıl tutuldu?

Evvelki gün Sirkecide bir otelde garip bir dolandırıcılık vak'ası olmuş. Otelci namına hareket eden bir açık göz otele gelen müşterilenden birinin emanet bıraktığı parayı gece yarısından sonra Beyoğlunda içki âleminde harcamıştır.

Hâdise şöyle olmuştu:

İsmail isminde biri evvelki gün Adapazarından İstanbula gelmiş ve Sirkecide otelle inmiştir.

Otelde hizmet eden Mehmet yeni gelen İsmaile kıymetli eşya ve parasını kasaya teslim etmesini söylemiş ve İsmail de yanında bulunan 31 lirasını Mehmede teslim etmiştir. Akşam İsmail odasına çıkarak yatmış fakat tahta kurularından bir türlü uyuyamamış, nihayet vakıt geçirmek için Mehmedin yanına inmiştir. Mehmet bir müddet İsmail ile öteden beriden konuştuktan sonra İsmaile kendisi gelinceye kadar oturmasını ve otelden kimsenin çıkmasına müsaade etmemesini söylemiş. Otelde bulunan başka bir müşterinin yeni elbiselerini giymiş ve bir taksi otomobiline atlıyarak Beyoğluna çıkmıştır. Mehmet Beyoğlunda bir hayli rakı almış yanına bir de kadın alarak Şişli dışındaki İspironun gazinosuna giderek sabaha kadar eğlenmiştir.

Sabaha kadar otelci odasında beklemiş olan Adapazarlı İsmail sabah otelden çıkmak istiyen müşterileri Mehmedin tenbihi veçhile dışarı bırakmak istememiş hâdise polise aksetmiştir. Otelin müstedirı Enver otele gelmiş İsmail 31 lira parasını Mehmede teslim ettiğini söylemiştir. Mehmet yakalanmış. Mehmet evvelâ İsmailden para almadığını söylemiş sonra da aldım amma sarhoşluktan ne yaptığımı bilmiyorum. demiştir.

Mehmet dün 4 ay hapse mahkûm olmuştur.

Bir Bire

Denizden çıkarılan cesedler

Kanlıcada, Bakırköyde, şurada burada birkaç hafta içinde birkaç cesed bulunmuş. Denizden çıkarılan bu cesedlerin hemen hepsinin de deniz hasretini yenemiyen ve canlarını hasretlerine feda etmek vaziyetinde kalan vatandaşlara aid olduğu anlaşılıyor.

Denize giriyor, yüzme bilmediği için boğuluyor. Karada da kalsa sıcaktan boğulacak!

Bunun en kestirme çaresi deniz hamamlarıdır. Koskoca Boğaziçinde bile bir iki deniz hamamı yok. Hamamda kimsenin boğulduğu görülmemiştir amma, denizde boğuluyor işte.

BÜRHAN CEVAD

Bir Yılan Hikâyesi!

Yılana şerbet yapılırken paralar nasıl uçmuş?

Unkapanında oturan Fatma isminde bir kadın evin bahçesinde oturmakta iken bahçede küçük bir yılanın dolaşmakta olduğunu görmüş ve eline geçirdiği sopa ile yılanı öldürmüş ve sokağa atmıştır. O sırada sokaktan geçmekte olan Bahtiyar isminde birkadın:

— Aman kardeş yılanlar çift gezerler evine şerbet dökülmezse diğer yılan çıkacak ve seni zehirliyecektir.

demiştir. Fatma korkmuş ve Bahtiyardan buna bir çare bulmasını rica etmiştir. Bahtiyar bu ricayı kabul etmiş ve Fatmanın evine girerek her ikisi de bir olup acele şerbet yapmışlardır. Şerbet yapıldıktan sonra Bahtiyar şerbet dolu tası fatmanın eline vererek: Şimdi bahçeye çık ve bu şerbeti yavaş yavaş bahçenin köşelerine dök demiştir. Fatma bahçede şerbeti dökerken Bahytiyar daFatmanın odasında yükte hafif bahada ağır ne varsa toplıyarak savuşmuştur. Yakalanarak birinci cezaya teslim edilen Bahtiyar dün tevkif edilmiştir.

Bursa İstanbulun bir mesiresi oldu

Trak vapurunun Mudanya - İstanbul yolunu kısaltmasına binaen Bursa İstanbul halkı için bir mesire yeri olmuştur. Bundan dolayı Bursa cadelerinde mütebariz bir halk kalabalığı göze çarpmaktadır. Yalnız havaların fazla sıcak gitmesi, Bursada hararet derecesinin gölgede 36 dereceyi bulması gezicileri fazla yormaktadır.

Kurşun hırsızı

Beyazıtta Taşhanın üzerinden on kilo kurşun çalarken yakalanan Mehmed dün asliye üçüncü cezada 13 gün hapse mahkûm olmuştur.

Şehir meseleleri

Ekonomi ve sergi sarayları hemen yapılmalıdır

Ekonomi sarayı için en münasib yer: Galatadır

İstanbulun yeni yeni bnialara ihtiyacı vardır. Biri sergi sarayı, diğeri ekonomi sarayı... Sergi sarayı yapmak için, İktısad Vekâleti tarafından bütçeye 50 bin liralık tahsisat koymuştur. Vakıa bu miktar pekazdır. Fakat işe başlamak ve teşebbüse girişmek için kâfi derecede bir tahsisat sayılabilir. Sergi sarayı nerede yapılmalıdır? Şmdiye kadar bu mesele etrafında birçok sözler söylendi. ve muhtelif fikirler ileriye sürüldü. Ticaret odası, sergi sarayı için, Gülhane parkının, Sirkeci kısmını münasib gördü. Kurun gazetesi de, kapalı çarşıyı sergi yapmak için ileriye bir fikir sürdü. Vakıa Kurun gazetesnin bu fikri ciddî telâkki edilmemiş ve alay mevzuu teşkil etmişti. İstanbul sanay müfettişi Daniş de, Çırağan sarayında, sergi sarayı açılmasını müdafaa etmişti. Fakat bütün bunlar bu mesele etrafında bir fikir vermekten ibaretti. Şimdiye kadar hiçbir müessese, bu meseleyi esaslı bir surette tedkik etmemiştir. Yalnız İstanbul millî sanayi birliği, sergi sarayı için, Sürpagob mezarlığındaki sahayı münasıb görmektedir. Bize kalırsa sergi sarayı için en muvafık yer de burasıdır.

EKONOMİ SARAYI NEREDE YAPILMALI?

Senelerdenberi ticaretodası ticaret sarayı yaptırmak için tdkikler yapmaktadır. Hatta bu iş için bütçesinde de bir tahsisat ayrılmıştı. Fakat ticaret sarayı bir türlü tahakkuk edememiştir. Nihayet son zamanlarda, tasavvur halinde olan bu sarayın ismi değişmiş, ekonomi sarayı olmuştur. Senelerdenberi bir türlü yapılamıyan ve nihayet adı değişen ekonomi sarayı nerede yapılacak?.

İlk tasavvur, dördüncü Vakıf hanı karşısındaki ticaret borsasını yıkmak, burada bir saray yapmaktı. O zaman bu tasavvur doğru olabilirdi. Çünkü Bahçekapı, İstanbulun ticaret merkeziydi. Bütün büyük müesseseler, mali müesseseler burada toplanıyordu. Borsalar, bankerler ve saire... Diğer taraftan liman inhısarı, gümrük başmüdürlüğü gibi ticaretle pek yakından alâkası olan müesseseler de, bu civarda toplanmıştı. Fakat şimdi vaziyet tamamile değişti. Kambiyo ve esham borsası Ankaraya nakledildi. Gümrük başmüdürlüğü Galataya taşındı. Liman inhisarı da ortadan kalktı. Hasılı Bahçekapı ve civarındaki eski manzara kalmamıştır. Bu itibarla ekonomi sarayı için, ticarî bir merkez lâzım... Yukarıda yazdığımız gibi, Bahçekapı ve civarında bu şerait değişmiştir.

EKONOMİ SARAYI GALATADA OLMALI

Ekonomi sarayı için en münasib yer yine Galatadır. Bugünkü şerait altında, şehrin ticaret merkezi Galatadır. Denizbank, gümrük daireleri, Ömer Abid hanı gibi, zahire ticaretinin merkezi olan hanlar, deniz ticaretile alâkadar müesseseler, acentalar hasılı her nevi ticaret sınaî şirketi Galatada toplanmıştır. Bahçekapı ve civarı, eski vaziyetini kaybetmiştir. Bu itibarla ekonomi sarayı için en müsaid yer, Galatadır.

H. A.

Bu yıl Gelecek Göçmenler

Nerelere yerleştirileçekleri kararlaştırıldı

Bu yıl Romanyadan memleketimize on iki bin göçmen gelmesi kararlaştırılmıştır. Bu ırkdaşlarımız pek yakında Köstenceden hareket edeceklerdir.

Bu göçmenler, tamamile, Trakya bölgesine yerleştirilecektir. Bu itibarla doğrudan doğruya Çorlu kazasına bağlı Marmara Ereğlisi iskelesne çıkarılacaklardır.

Göçmenler Ereğlide misafir edilecekleri için taşe ve stirahatlarının temini hususunda lâzım gelen tekmil hazırıklar yapılmıştır. yeni göçmenlerin iskân yerleri Ereğlide tesbit edilerek yerlerine gönderileceklerdir.

Uludağda

Dün gece Uludağdaki Dolu baba kampında bir eğlence tertip edilmiş, Şehir bandosunun caz takımı da iştirak etmiştir. Tatil günü olması, havaların da fazla sıcak bulunması Uludağa rağbti arttırmıştır. Yüzlerce halk otobüslerle Uludağa göç etmşlerdir.

En güzel duvar kâğıdlarını
DEKORASYON
Mağazasında bulabilirsiniz.
Lûtfen bir kere görünüz. Beyoğlu İstiklâl caddesi

HALK FİLOZOFU

İnsanlaşma ve maymunlaşma

İki âlim var ki ikisi de insanla maymun arasındaki hudud üzerinde rol almış görünürler, biri Darvin, ötekı Voronof.

Darvin İnsanların cedlerinin maymun olduğunu iddia eder. Voronof ise insanların istikballerini hemen hemen maymuna irca etmeğe çalışır gibi işler görmektedir.

Voronof, gençlik aşısı diye bir icad çıkardı, maymun husyelernii çıkarıp insanlara ekliyerek ihtiyarları gençleştirmek gibi mubarek bir keşifte buundu.

Şimdi de yine maymun guddelerini insanlara takarak abdalları akıllandırmak çareleri üzerinde muvaffakıyetler elde ediyormuş.

Bu âlimin çok marifetleri var. Darvin tarafından asıllarının maymun olduğu meydana çıkarılan insanlara Voronof gençleştirmek için maymun husyeleri takıyor, akıllandırmak için maymun guddeleri yapıştırıyor yarın başka noksanlarımızı da yine maymundan telâfi etmeğe kalkışmıyacağı ne malûm. Şu hale nazaran husyesi, aklı, belki kolu, kulağı veya sair azaları maymundan eklenmiş bir insan tasavvur ediyorum da artık insanlıktan tamamile istihale geçirmiş olan yarının maymunları asıllarının o zaman artık belki de nesli münkariz olmağa başlıyacak olan insandan geldiklerini anlıyacaklar, okuyacaklar ve belki de tarihin bir tekerrürden ibaret olduğunu öğrenecekler.

Darvin maymunları insan yaptı. Voronof insanları maymunlaştırmağa çalışıyor. Sâyi meşkûr olsun diyelim mi bilmem?.

HALK FİLOZOFU

SU SPORLARI

T. S. K. İstanbul Bölgesi Su Sporları Ajanlığından:

1 — Su Topu müsabakalarının üçüncüsü bu hafta 19-8-1938 cuma günü öğleden sonra saat tam 17 de Moda yüzme havuzunda [illegible] lacaktır.

2 — Bölge yüzme [illegible] na 20-8-1938 tarihine müsadif cumartesi günü tam saat 15 te Moda yüzme havuzunda başlanacak ve 21-8-938 pazar günü öğleden sonra saat tam 11 te yüzmlere başlanarak şampiyonaya nihayet verilecektir.

3 — Bölge yelken şampiyonasına 20/8/1938 cumartesi günü öğleden sonra tam saat 14 te Moda koyunda başlanacak, ertesi pazar günü sabahı saat 10 dan 12 ye ve öğleden sonra 14 te başlanrak şampiyonaya nihayet verilecektir.

4 — Gerek Su topu ve gerek yelken ve yüzme yarışlarını idare edecek olan Sayın hakemlerimizin o gün ve saatlerde yarış yerinde hazır bulunmaları ehemmiyetle rica olunur.

Sultan Aziz Ve gözdeleri

SON TELGRAF'ın Tarihî tefrikası No. 66

Yazan: M. Sami KARAYEL

Vakit gece yarısını geçmiş, ne yemek yemişti ne de istirahat eylemişti

İşi yarına kadar idare tmesini rica etti. Zavallı adam; başka ne yapabilirdi. Maamafih; düveli ecnebiye süfêrasına da geceden birer nota yazarak yaverile gönderdi. Bu nota suya sabuna dokunmadan işi hiç olmazsa yarına kadar savsaklamak plânı idi.

Mithat Paşa ile arası iyi idi. Onunla istediği gibi geniş manada konuşablirdi. Paşayı telgraf makinesi hasına çağırtarak, şifre ile; çektiklerini anlattı. Sabahleyin iradyi tebliğ edeceğini halisane niyaz etti.

Vakit geceyarısını geçmişti. Ne yemek yemişti ne de istirahat etmişti. Mercan yokuşundaki konağına bitkin bir halde döndü.

★

Sultan Aziz; buzlu demirhindi şrbetlerini gövdeye attıktan sonra; ahçıbaşısına pişirttiği kuzunun başına geçti. Ellerile kopara, kopara yedi ve dört okkalık süt kuzusunu temizledi ve kemiklerini ortada bıraktı. Üzerine de südlü ve fıstıklı irmik helvasına kaşığı çaldı.

Ellerini yıkadıktan sonra; şelâlenin karşısına düşen yatak odasına çekildi. Yemeği hazmetmek için durmadan bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, ikide birde de, buzlu demirhindi şerbetile hararetini söndürüyordu.

Sultan Aziz; geceyarısına kadar hazmini yapmıştı. Artık yatacaktı. Hazinedarına seslendi:

— Hey, kim var orada?..

Arzıniyaz hemen içeri daldı. Efendisi entarisinin kollarını sıvamış, ayakları çıplak boylu boyuna şazlonga uzanmış yatıyordu.

Dilşadın, vücudünü ince bir tül gecelik örtüyordu. Fanusların verdiği sönük ışıklar beyaz vücudunun üzerinde hareleniyordu. Bu kızın şakraklığı ve neş'esi Padişahı kudurtmuştu.

Dilşad; şezlonga uzanmış olan efendisine masaj yapıyordu.

Arzıniyazın içeri girdiğini gören Sultan Aziz, neş'eli, neş'eli gülerek:

— Usta; yatalım artık, fakat; bir parça da sen masajla beni!.. Çok yemişim bu akşam, bir parça iliklerimiz açılsın şöyle!.

Dedi. Arzıniyaz uğmağa başlıyacağı sırada eli ile iterek:

— Bak hele; görmüyor musun Dilşad nasıl uğar beni!.. Haydi git soyun da gel buraya!..

Arzıniyaz hemen dışarı fırladı.? Sevinçle odasına seyrtti

Oh!... Bu akşam yine cümbüş vardı. Hemen soyundu. Dilşadın beyaz tülüne mukabil açık havai mai bir tül giydi. Duru beyaz ve mevzun vücudüne cidden bu renk sarmıştı. Sırtına bir maşlah alarak odadan çıktı.

Kapıda nöbet bekliyen kalfalarına da şu emri verdi:

— Beni arıyan olursa; halvette dersiniz! Dilşadın nerede olduğundan bihaber olunuz, işte bu kadar...

Nöbetler tutulmuştu. Hazinedar kapıyı vurdu. Gel iradesile içeri girdi.

Sultan Aziz; ustanın maşlahlı geldiğini görünce şaşaladı ve hazinedarın maşlahı çıkarmasına meydan kalmadan gülerek bağırdı:

— Hele, şuna bak! Ne biçim giyinme bu?..

Arzıniyaz; inci gibi sıralanan güzel dişlerini, pembe dudakları arasından gösterecek kadar hafif bir tebessüm yaparak kırıtıp sırtındaki maşlahını çıkardı.

Altndan; muhteşem, zarif ve dilber vücudü havai mai tüllere bürünmüş olduğu halde ayan oldu.

Sutan Aziz; bu hali görünce, gözleri kamaştı. Bir mat güzele, bir de ustasına baktı. İkisi de birbirinden güzeldi. Mat güzel genç ve körpe olmakla iftihar edebilirdi.

Fakat Arzıniyaz da Dilşada nazaran az geçkin olmasile beraber, olgun ve dolgundu.

Nihayet; Sultan Aziz, bütün geceyi tabesabah hırpalanmış bir halde uykusuz geçird. Mehtabın hıncını almıştı

Hem öyle bi hınç almıştı ki yatak odasının fanuslarını bile söndürmüştü. Safi ay ışığile halvet olmuştu.

Gün aymağa başladı. Kâğıthane köyünün horozları sabahı karşılayordu.

Artık, mehtabın nurlu yüzü, günün aymağa başlıyan ziyasile silinmeğe yüz tutmuştu. Bu gecenin sabahı da olmuştu demek?.. Bitab bir halde olduğu yerden doğruldu. Akan suyu, kaybolan mehtabı, yanında üryan ve bhuş halde yatan gözdelerini seyrett ve içini çekerek, hayatın bu geçici ve mustakar olmıyan cilvesine kalb sızısı duydu.

Nihayet şu emri verdi:

— Çocuklar, uyuyalım artık...

Geniş bir karyolanın ortasını uzanan Padişahın sağında Dilşad, solunda Arzıniyaz vardı. Tatlı rüyalara dalıo uyumuşlardı.

★

Çeşmidil, Çağlıyan köşkünde birkaç defa bendesi olan kızlarağasını çağırıp Padişahın yanında bulunan mat güzel hakkında malûmat almak istemişti.

Kızlarağası gözdesini teselli etmek için yalan söylüyordu. Mat güzelin Padişahın yanında olmadığından bahsediyordu. Bütün saray erkânı akşamüzer Dolmabahçe sarayına döndükleri zaman, mat güzelin de avdet ettiğinde hiç şüphe ve tereddüd etmemişlerdi.

(Devamı var)

Uzak Şark-Avrupa!.

Tokyodaki Alman ve Italyan elçileri tarafından Japon hükûmetine neler söylenildi?

Almanya - İtalya - Japonya

Aarasındaki ittifak son mes'elelerde kendini gösterdi mi?

Yeni gelen Avrupa gazetelerinde çıkan şayanı dikkat yazılara şöyle bir göz atarken farkına varılan bir cihet de İngiliz ve Fransız Başvekillerinin gitmiş oldukları sayfiyelerden tekrar merkeze gelerek işlerine başladığı olmuştu. Dünkü «Son Telgraf» bundan bahsederken bugün Avrupa devlet adamlarının meşgul olduğu meselelerin ne olduğunu yine Avrupa gazetelerine bakarak bu sütunlarda hulâsa etmişti.

Fakat dünya sulhu noktai nazarından umumî vaziyette göze çarpan çok esaslı bir cihet vardır ki onun bahsi bugüne kalmıştır. Bu da şudur:

Avrupa kıt'asında bazı büyük devletler harb hazırlığı görmektedir. Almanya Orta Avrupada tamamile sözünü geçirmek, kuvvetli bir mevki sahibi olmak için uğraşıyor Hele bugünlerde bu hazırlıklar etrafında ortaya türlü şayialar da çıkmadı değil. Fakat şayia başkadır, vaziyetin hakikati yine başka...

Orta Avrupada münakaşa mevzuu olan mesele malûm: Çekoslovakya Almanları. Bunların yüzünden Avrupada bir harb çıkmaması için ise İngilterenin, Fransanın devamlı bir politika faaliyeti vardır. İşte İngiliz hükûmeti tarafından Çekoslovakyaya bir müşavir gönderilmesi hep pürüzlü meselelerin bir anlaşma zemini üzerinde halledimesi maksadile oldu. İngiliz müşaviri Lord Runsimanın Çekoslovakya Almanlarının vaziyetine dair edindiği fikirden bir iki gündür «Son Telgraf» ın bu sütunlarında bahsediyorduk.

İşsizlik, ümidsizlik yüzünden bu Almanlar politika dedikodularına dalmışlar ve haricden gelen propagandalarla meşgul olmuşlardır. Onun için mesele yalnız Çekoslovakya Almanları meselesi değildir. Belki Orta Avrupanın evvelâ iktisadî ve sonra siyasî vaziyetidir. Bunu düzeltmek için ise daha geniş, daha büyük mesaiye lüzum vardır.

İngiliz Lordu Çekoslovakyaya gideli çok olmamakla beraber vaziyeti görmekte geçikmemiştir. Orada muhtelif temasları kendisine esaslı bir kanaat teminine kâfi gelmistir. «Taymis» gazetesi bundan bahsederken vaziyeti şöyle görüyor:

Çekler de, Almanlar da kendilerini bu davada haklı görüyor - lar Eğer bir taraf haklı da diğer taraf haksız olsaydı o zaman davanın hallî kolaylaşacaktı. Fakat iki tarafın kendilerini haklı görmesi ortaya bir takım müşkülât çıkarıyor ki bunların halli kolay olmamaktadır. Lord Runsiman Çekoslovakyanın payıtahtına geldiği gün şöyle demişti: Sizi temin ederim ki devamlı bir sulh ancak karşılıklı fedakârlıklarla olur. Çekoslovakyadaki Almanlar için hazırlanan yeni teşkilâtı esasiye kanununa göre bunlar için vâsi müsaadeler, imtiyazlar verilmiş oluyor. Almanlar daha çok şey istemiş olurlarsa bunun Çekoslovakya devletinin istiklâl ve mevcudiyeti ile uyup uymıyacağı tedkik edilecektir. Çekoslovakyada daha başka milletlere mensub olan ekalliyetler de vardır. Bunların da ötedenberi malik oldukları hakları daha artmış, yeni teşkilâtı esasiyeye göre diğer ekalliyetlere de yeniden imtiyazlar verilmiştir. Yalnız oradaki Almanlara imtiyazlar ve müsaadeler vermek olamıyacağı için Çekoslovakya devleti diğer tebaası olan ekalliyetleri de tatmin etmek cihetine gitmiş oluyor. Hulâsa Lord Runsiman bütün ekalliyetlerin istediklerini - haricden bir yabancının müdahalesi şeklinde olmıyarak - dinliyerek öğrenmiştir.

Bu işler görülüyor ki sulh yollarile, müzakere yollarile halle - dirlerek Orta Avrupada silâhlı bir kavga çıkmasına mâni olunacağı gibi böyle bir kavganın bütün Avrupaya sirayeti ihtimallerine de karşı koymaktadır.

Taymis gazetesi bundan yirmi dört sene evvelki ağustos ayını hatırlatıyor: 1914 ağustosunun başında idi ki Umumî harb patlak vermiş, Avrupa devletleri biri - birine girmişti. İşte geçmiş senelerin bıraktığı acı hatıralar hâlâ unutulmaktan uzak iken şimdi tekrar bir harbi göze almak kolay bir iş olmasa gerektir.

Fakat dünya sulhunun muhafazası meselesi düşünülürken mevzu yalnız Avrupa değildir. İşte Uzak Şark vekayii ki ne vakittenberi her tarafı meşgul edip duruyor.

Japonlarla Çinliler harbediyor. Son zamanlarda da Ruslarla Japonlar arasında ihtilâf çıktı, müsademeler oldu. Fakat harb olmadı. Olan vukuata harb mahiyeti verilmedi. O halde bundan bir netice çıkarılıyor: Harbi uzaklaştırmak arzusu yalnız Avrupa değil, Asyada da, Uzak Şarkta da kendini göstermekten geri kalmamıştır. «Taymis» gazetesinin Tokyodaki muhabirinin öğrene-

(Devamı 7 inci sayfamızda)

Seksenlik ihtiyarın 31 karısı var

Bu kadınların Her biri bir başka memlekette

Seksenlik bir Mısırlı 31 inci defa olarak 16 yaşında bir kızla evlenmiştir. Bu kadınların hepsi bir başka memlekette bulunuyordu.

İbrahim Şükrü çok zengin bir tüccardır. İşi dolayısile birçok şehirleri dolaşmak mecburiyetndedir. Her gittiğ şehirde bir kadınla evlenmek şartiel 31 karı almıştır. Fakat hileyi şer'e uydurmak için dörtten fazlasını boşayor, nikâh ve nafakalarını veriyor, fakat gene münasebatta devam ediyormuş. Şimdiye kadar 84 çocuğu olmuştur.

Başpehlivanımız Amerikaya Gidecek

Tekirdağlı Hüseyine bir teklif yapıldı

Başpehlivanımız Tekirdağlı Hüseyin birkaç güreş yapmak için Amerikaya davet edilmiştir. Değerli pehlivanımız hiçbir karşılaşmadan korkmadığından bu teklifi kabul etmiştir. Yakında Amerikaya gidecektir.

Katil polis müdürü

Hiç yoktan küreğe mahkûm edilen genç beraat etti

Bir kaç gün evvel Amerikada bir polis müdürünün bir doktorla karısını öldürdüğünü ve kızını seven delikanlını otomobilinin arkasına koyduğunu yazmıştık. Delikanlı, sevgilisinin babasını ele vermemiş ve kürek cezasına mahkûm olmuştu. Bilâhare adliye vakayı haber almış ve mahkemenin yeniden ruyetine karar vermişti.

Son gelen Avrupa gazetelerinde buna dair bir çok tafsilât var. Aynen sayın kuyucularımıza arzediyoruz:

— Polis müdürü Karoli, doktor Litlefiel'le karısını öldürmek cürmiyle itham ediyoruz.

İşte beş saat süren mahkemeden sonra jüri heyetinin verdiği karar bu...

Katlin avukatı, polis müdürünü uzun müddet müdafaa ettikten sonra şu garip sözleri söylemiştir:

— Doktor, kendisinin kızıyla o-

Katil polis müdürü

lan mü.asebatını biliyordu. Binaenalyh, boşboğazlık edip söylemesi, şerefini kırması ihtimali vardı. Bunun önüne geçmek için doktoru yoketmek istemesi tabiî değil midir?... Bunda hakkı yok mudur?..

Pol Duvyer affolunuyor.

Mahkeme, avukatın bu sözlerini hande ile karşılamış ve şahitleri dinlemiştir. Bunların ekserisi, cinayet ika olunduğu gün doktorun polis müdürünün evine girdiğini gördüklerin söylemiştir. Doktorun sigara yakmıya mahsus çakmağı da polis müdürünün evinde bulunmuştur.

Karol'un avukatı, Pol'un yalan söylediğini isbata çalışmış ise de muvaffak olamamış, sözünü hâkimlere dinletememiştir.

Karar okunduğu zaman madam Karol ağlamaya başlamış ve kocasının üzerine atılmak istemiştir. Fakat, polis memurları mâni olmuşlardır.

Mahkeme ayni zamanda, Pol'un mahkûm yetini kaldırmıştır. Delikanlı tahliye olunacaktır.

HİKÂYE

ZEKÂ MES'ELESİ

Yazan : Murat KAYAHAN

Sıcağın insanı ne kadar sıktığı malûm.. uzun uzadıya bunaltıcı bir günü geçirebilmek için ne kadar sıkıntı çektiğimi, içtiğim suyu, döktüğüm teri anlatmıya hacet yok.

İşte malumunuz olan böyle bir sıcak günde daha ceketimi çıkarıp serince bir rüzgârın iltifatına mazhar olmadan Önüme günlük postayı yığıverdeiler.

Merak, iş kaygusu insanı rahat

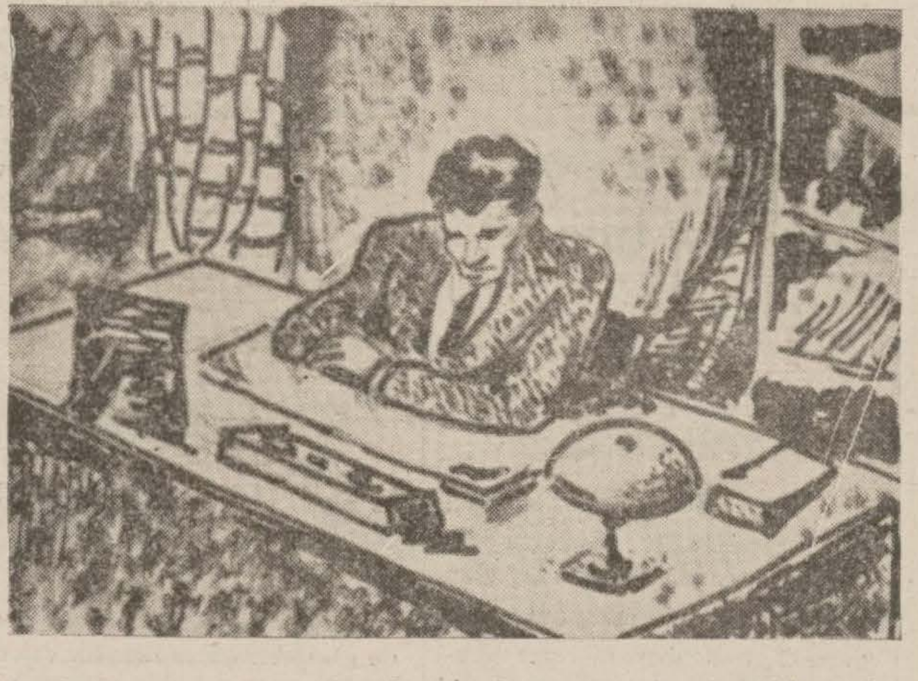

bırakmıyor. ki; gelen mektupları beş on dakika sonra açmıya karar veriyorum.

Belki mühimdir, aceledir diye teker teker mektupları gözden geçirmiye başladım.

İçlerinde; on kadar mektup açtığım halde hiç bir tanesi acele ve.. mühim olmıyan bugünkü posta âdeta sinirime dokundu.

Öyleya.. ben fedakârlığı, mektupların kıymetini düşünerek göze almış ve bu kadar sıkıntıya katlanmıştım.

Sonuncu zarfı elime alırken bu da kimbilir ne ehemmiyetsiz bir şeydir. diye düşünüyordum. Her halde işitmişsiniz en manasız, en tuhaf mektuplar gazetelere gelir.

Bunlardan başka binlerce okuyucunun isteği, şikâyeti nihayet ahbab, arkedaş mektupları da ihmal edilmiyecek bir yekûn tutar.

Mektubun, telgrafın, telefonun verdiği haberler ekseriyetle insanlar üzerinde büyük tesirler yapar. Hele telefon ve mektup meselâ elinize gelen imzasız bir mektup.

Bu mektuplar bazan karınızın sizi aldattığını veya kocanızın yaramazlığını haber verirler. Bazan de hiç sırası değilken size aşık olan (!) birinin uzunca aşknamesi ve zemini zamana hesab etmeden teklif edilen bir randevu ricasile karşılaşırsınız.

Benim başıma böylesi geldi. Ne yalan söyliyeyim; bana da âşık olan varmış diye koltuklarım kabarmıştı ama meçhul sevgilimi bulmak kısmet olmadı.

Lâfı uzatmıyalım demiştim ama gene baklayı ağzımızda evirip çevirip ortaya attık. Neyse.. sonuncu mektubu ehemmiyet vermeden açtım. Bu mektup diğer okuyucu mektupları gibi «Sayın bay, bay direktör» yahut bir çoklarında gördüğüm gibi «Sayın Rektör» diye başlamıyor.

Siz de merak ediyorsunuz değil mi?

Mektubun anlatmak istediği şey şu:

«Azizim;

Müesseseniz her ay bin beş yüz lira kaybediyor. Ben bu kayıbın sırlarına vakıfım. Beni ayda 30-40 lira ücretle çalıştırmanıza razı olacağım ve kısa zamanda bu kayıb ortadan kalkacak, Siz bugüne kadar kaybettiğiniz mühim miktarın kasanızda kalmasını temin edeceğiniz gün; mesaimin hakkı olan ücretle beni müessesenizde çalıştırırsınız sanırım.

Cevab veriniz adresim şudur.»

Mektubu sonuna kadar okuduğum zaman hayret içinde kalmıştım. Hayatımda, hele İstanbulda böyle Amerikanvari bir iş teklifine raslamamıştım.

Kendsine hemen cevep verip zekâsı saat gibi işliyen meçhul muhatebımı bulmıya düşündüm. Fakat bir türlü karar vermek nasib olmadı. Hâlâ düşünüyorum.

Ne yapsam. Bu orijinal iş bulma tarzı beni bir çok şüphelere düşürdü. Öyleya evli bir erkeğe:

— Karınız sizi aldatıyor, deseler ne kadar kılıbık olsa, haddinden fazla sevgisine güvense yine hiddetlenir, karısının harekâtına hâkim olmak ister.

Biz de muhasebeyi sigaya çektik. Müessese sahibi kendisine aid bir mektubu açmam ve uzun zaman bu hâdiseyi gizli tutmam yüzünden bana bir hayli çıkıştı.

★

— Ne haber?

— ....

— Açıklar kapandı mı?

— ....

— Yahu dilini kedi mi yuttu? Cevap versene.

— Ha... Siz misini... Evet Bir kısmını bulduk.

— Ne zaman tamamını bulacaksınız?

— İnşaallah yakında...

Onun yakında deyişi iddia ettiği açığı bulmaktan ziyade, bulduğu işi kaybedeceğine işaret ediyordu.

Aradan çok geçmeden bizim fuzulî masraf bulan mütehassısı yeni bir işte gördüm.

İçinde epey zamandanberi biriken acının ve merakın biriktirdiği acelecilikle sordum:

— N haber? Buranın açığı her halde bin beş yüzden fazla olmalı, dedim.

Gayet tabiî bir eda ile yüzüme baktı ve:

Benim saflığımı pek garib bulmuş olacak ki:

— Zekâ meselesi bu birader. Bilmiy ecek ne var?

Eksilmek ve eksiltmekle değil, artmak ve arttırmakla iş bulunur. Geçim dünyası bu.. Dedi ve yeni başladığı bir mektuba 2000 rakamını koyarken:

— Zengince bir şirket 2000 az zaman sonraya sermaye kalmaz.

Ona söyliyecek söz verecek cevap bulamadım. Kendisinden ayrılırken:

— Cidden zekâ meselesi dedim. O sadece gülmekle bana cevab vermeyi kâfi buldu.

205 bin atlas Ismarladık

Kültür Bakanlığı liselerde yüksek okullarda coğrafya tedrisatı için lâzım olan atlasları Avrupaya ısmarlamaktadır. Bakanlık Almanyada bir firma tarafından yapılan atlasın yurdumuzun ihtiyaçlarına uygun bir şekilde icap eden ilâve ve tadiller yapıldıktan sonra türkçe olarak basılmasına karar vermiştir.

205000 adet atlas basılacaktır.

KALBE GİREN HIRSIZ

IZTIRAB ÇOCUĞU

Edebi Roman

No. 78

Yazan : Etem İzzet BENİCE

Diye bağıran bir sesle uyandı. Gözlerini ovaladı, demir parmaklığın dışına baktı: iki jandarma ve ihtiyar! Jandarmaları görünce birdenbire korktu, dessas bir vehim zaten bitkin ve harab beynine hücum eti:

— Ne var, ne var?.

Diye yerinden hopladı, zihnine dolan korkunç fikirlerin zorile bağırdı:

— Ne oluyor? Beni idam etmeğe mi götürüyorsunuz?..

Palabıyıklı, genç irisi saf yürekli jandarma, arkadaşının yüzüne baktı, mütebessim:

Ülen bu herif delirmiş be!..

Dedi, sonra(Refiğe döndü:

— Efendi, ne iydamı be?.. Muddai umumiye gidiyon.

Diye kıs kıs güldü, söylendi Refik te faltaşı gibi irileşen ve karanlıkta parıl parıl parlıyan gözlerini yumdu, jandarmanın sözünü tekrarladı:

— Müddeiumumiye gidiyon..

— Jandarma teyid etti:

— He.. he.. muddai umumiye gidiyon

Refik biraz ferahladı Hem ferahlık, hem sokağa çıkmak için şaşkınlık! İhtiyar, demir parmaklığın üzerindeki koskocaman asma kilidi açtı:

— Haydi bakalım.

Dedi. Fakat, ne garib şey? İhtiyar böyle kapıyı açıp ta:

— Haydi...

Deyince Refik birdenbire bönleşti, aptaıllaştı; tuhaf, garib bir şey oldu Sanki, karanlığa ısınmış; rutubete, teaffüne, ukubete alışmış gibi! ihtimal bu, günlerce müddeiumumînin yolunu gözetleyip gözetleyip te:

— Nafile.. artık..

Yahud da:

— Bir daha ben buradan çıkmıyacağım...

Burası benim mezarımdır!...

Demesinden! Ümidsiz bir adamın son dakikada ummadığı her şeye malikiyeti gibi bir şey! Onun için, Refik,üzerine kilidlenen kapı açılıverince bir an şaşırdı,

— Sahi mi, yalan mı?..

Hissini veren bir tereddüd anı geçirdi!! Sahi olduğuna inanınca da zincirden boşanan esir bir kaplan çılgınlığı ile jandarmaların önünden koridora koştu:

— Allahım, sen burayı bana bir daha gösterme... Beni kurtar... Diye haykırdı.

★

Refik, on beş yirmi dakika sonra, adliye dairesinde mevkufların bekletildiği odada idi. Jandarma:

— Sen galan burada bekle... Ne zaman moddai umumî Bey çağırırsa ben gelir, götürürüm...

Dedikten sonra, çıktı, kapıyı üzerine kilidledi gitti. Fakat, o bu sözleri dinlemedi bile. Hemen pencereye koştu, başını keşişten kopup gelen ter temiz rüzgâra dayadı, çılgın ve ciğerlerini paralıyacak bir hızla bu rüzgârı göğsüne doldurdu.. Doldurdu!. Müddeiumumî çağırsın çağırmasın sanki ne olacak?. Onun havaya, güneşe, ışığa, insan yüzü görmeğe ihtiyacı var. Bu ,ihtiyaç müdhiştir! Zaten, Refik bu ihtiyaca hükmedecek değildir. O,.

— Peki...

Dese de demese de vücud istiyor, tabiat emrediyor. Günlerce, binbir ıztırab ve mihnet içinde zindanda kalan bir insanın tekrar güneşe çıkması hakikaten kolay değil! Aydınlığa çıkar çıkmaz bütün vücud, hayat damarları birdenbire bozguna uğruyor. Ciğerlerin çalışışı, beyninin işleyişi, kanın devri, sinirlerin hırsı, kalbin bir motör temposile uysal uysal yumulup açılışı, bütün her şeyi değiştiriyor! Bu, değişiklik anında insanın düşünmesine yürümesine, söylemesine, dinlemesine imkân yoktur.. Ta, ki kalbin muvazeneti, ciğerlerin muvazeneti, beynin muvazeneti temamile teessüs etsin.

Onun içindir ki, Refik söylemiyor. Onun içindir ki, dinlemiyor. Onun içindir ki, başını rüzgâra dayanmış ciğerlerini poyrazla dolduruyor. Yine onun içindir ki güneşi iliklerine kadar emiyor ve Ayaklarının, kollarının, böbreklerinin, kaburga kemiklerinin sancılandığını hissedyor!

★

Bir saat, iki saat, üç saat... geçti. Refik hâlâ pecerede. Hâlâ, rüzgârın, havanın, güneşin, ışığın karşısında daha üç saat de geçse pencerenin demirinden tutup böylece kalacak. kımıldanmıyacak bile? Ciğerleri keşişin tatlı sert havasile doldukça zindanda delişmen delişmen bakmıya alışan gözleri duruluyor; mihnet yumruğile yassılan beyni ferahlıyor, kalb yumruları genişliyor! Hele insanlara karşı duyduğu bol ve şedid tahassür! Sanki, ar- çocuklarından kırk sene uzak kalmış gibi onlara bakıyor!

Asılzade aşkı..

Mutlaka kocaya varmak lâzım!

Genç bir kız olan kraliçe nihayet bu işi halletmiş oldu.

İngiliz Kraliçsi Viktoryanın hayatına, daha genç bir Prenses iken sevdiği genç Prens Corc Kembriç ile olan macerasına dair yeni tetkikat üzerine İngiliz matbuatında çıkan yazıları «Son Telgraf» hulâsa ediyordu. Bu bahsin sonu da bugün yazılmış olacak.

Aşk mı istiyordu? Genç Prens netice şu oldu: Bu mülâkatta bu mühim bahse hiç temas edilmedi. O halde ne konuştular?. Ölen Kralın nasıl öldüğünden bahis açmışlar!. Viktoryanın annesinin sıhhatinden bahis açılmış!. Sonra da genç Prensin bundan sonra nasıl yaşaması lâzım geleceği noktasına temas edilmiş. Ondan sonra lâkırdı bitmiş, ayrılmak sırası gelmişti. Prens Corç Kembriç İngiltere Kraliçesi Viktoryanın huzurundan çıkmıştı. Arada ne

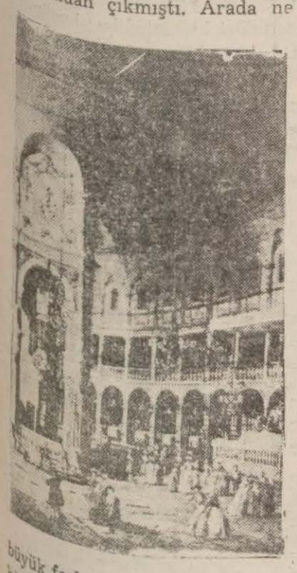

büyük fark var: Bir zamanlar birbirlerini seven bu iki gnçten biri genç kız - İngiliz tahtına çıkmış, Kraliçe olmuştu. Öbür genç Prens Corç Kembriç ise yine o halde idi: Eskiden ne idise yine o! Artık birbirlerini almaları kendi istedikleri zamanda olamıyacak, buna başkaları karışacaktı!. Yok, yok...

Genç Prens öyle başkaları tarafından «kraliçe için münasib görülen» bir koca olmak istemiyordu. İngiltere Kraliçesi için daha münasib kimi bulurlarsa onu ona versinler diye düşündü. Böyle kayıdlı, şartlı bir izdivacı kendine hiç muvafık bulmuyordu. Fakat Prens bunu söyliyemezdi, söylemedi. Bekledi. Nihayet aylar geçti. Kraliçenin taç giyme merasimi yapılacaktı. Prens Corc Kembriç onu da bekledi. Aylarca sonra ancak bir daha birbirlerini gördüler. Merasim esnasında.

Merasim öyle tertib edilmişti ki Prens Corc Kraliçenin pek yakininde değilse bile herhalde ondan uzakta da kalmıyordu. İki genci beraber görenler artık bunların izdivaç merasimi de uzak olmadığını düşünüyorlardı. İngiltere Kraliçesinin müstakbel kocası diye görülen Prens Corc ise büsbütün başka türlü düşünüyordu. Kendisi askerdi. Bir alayda subaydı. Kendisinin İngiltere haricinde vazife görmesi lâzım geliyordu. İşte Kraliçenin taç giyme merasimi olup bittikten sonra Prens Corcun ilk işi hemen aid olduğu makama müracaatla kendisinin vazife görmek üzere hemen Cebelüttarıka gönderilmesini istedi. Tabiîdir ki bu müracaat Kraliçeye haber verildi.

Kraliçe bunu öğrenince ne his etti? Demek ki müstakbel kocası kendisinden uzaklaşmak istiyordu. Genç kızın bu hal karşısında duyduğu acı büyüktü. Fakat İngiltere Kraliçesi sıfatile Başvekile şunları söyledi:

— Prense şunu söyleyiniz ki o her istediği yere gidemez. Fakat şunu söyliyeyim ki Prens hiçbir zaman bunun benim tarafımdan size böyle söylenmiş olduğunu bilmiyecektir. Bundan bu meselenin aramızda konuşulmuş olduğunu da kat'iyyen öğrenmiyecektir.

Fakat iş işten geçmişti!. Çünkü Prens İngiltereden uzaklaşmış, Cebelüttarıka kadar gitmiş, orada askerlik vazifesini, bulunduğu

(Devamı 7 inci sahifemizde)

YAZLIK TİYATROLAR..

İstanbul yazın nasıl eğleniyor?..

İstanbul gibi büyük ve dağınık şehrin halkı nasıl eğlenir.

Eğlenmek kolay, fakat eğlendirmek güçtür

İsmail Dümbüllü

Yaz gelince, bütün gazeteler, mecmualar, bu mevzuu hiç kaçırmazlar. Fakat, «İstanbul, yazın, nasıl eğlenir?» diye yazılan yazıların hepsinde, ancak İstanbulun bir köşesinin nasıl eğlendiğini okuruz.

İstanbul gibi büyük ve dağnık bir şehrin halkı, nasıl eğlenir? İstanbul halkı, eğlenmek için, her gün bir yere göç edemez ki...

Her semtin, kendine göre bir eğlencesi, bir eğlence yeri vardır. Sazlı, cazlı, oparlörlü gazinoları bırakalım. Tiyatro seyretmek istiyen halk ne yapıyor?

Bu, mühim bir meseledir. Ve bu mühim meseleyi de seyyar tiyatrolar hallederler.

Seyyar tiyatrocular, hatta kışın kapalı tiyatrolarda temsiller veren esaslı kumpanyalar bile, yaz gelince, semt semt dolaşır, ve İstanbulu eğlendirirler.

İstanbul gibi büyük ve dağınık bir şehrin halkını eğlendirmek kolay mıdır sanıyorsunuz?

İstanbulda kaç tane yazlık tiyatro vardır? Bu tiyatrolar, nerelerdedir?

Bu, hakikaten merak edilmeğe değer. Birlikte sayalım:

İstanbul tarafında: Saraybunu, Azak, Şehremini, Narlıkapı, Karagümrük, Kadirga Cinci meydanında.

Beyoğlu tarafında: Taksim bahçesinde biri kapalı duran iki yazlık sahne, Tepebaşı yazlık tiyatrosu, Altıntepe, Yenişehir, Mecidiyeköy.

Haliç tarafında: Halıcıoğlu, Eyüb, Kasımpaşa Keyikli.

Boğaziçinde: Beylerbeyi, Anadoluhisarı, Beykoz.

Tophane Karabaş, Beşiktaş Suadpark, Beşiktaş Aile bahçesi, Bebek, Emirgân, Büyükdere.

Üsküdar tarafında: Kızkulesi parkı, Üsküdar Hale bahçes, Bağlarbaşı, Fıstık Beyleroğlu, Çamlıca.

Anadolu yakasında: Kadıköy Yoğurtçu, Kalamış, Suadiye Plâj, Suadiye Şenyol, Bostancı, Maltepe Pendik, Yakacık.

Adalar: Büyükada, Heybeli, Kınalı.

Ve en nihayet, Bakırköy, Yeşilköy.

Bu yazlık tiyatroların bir kısmı iskele gazinosudur; Sahneleri kerevete de, tahtapoşa da benziyen derme çatma şeylerdir. Kolisleri

Nuri Genç

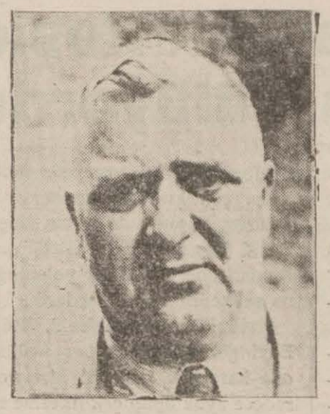

Şevki Şakrak

yoktur, renkli ince bezlerle sahnenin yanları örtülür.

Sahneleri, biraz sahneye benzeyenlerin de dekorları yoktur. Kumpanyalar, dekorlarını beraber getirirler.

Seyyar tiyatroların, hepsinin demeyeyim, çoğunun «lokal» ları yoktur. «İş» için konuşacaklar, yahud «işsiz» kaldılar mı, Galatadaki artist kahvehanesinde toplanırlar.

Beykozu, Büyükdereyi, Adaları düşünün. Dekorlar, «Akse suar» denilen sahne levazımı, «garderop» denilen kostümler, nasıl gider? Nasıl taşınır?

Onlar, portatif insanlardır Dekorları kâğıttandır; dörde katlandımı bir büyüceğ bohça olur. Bir kişi bile kolaylıkla taşıyabilir. Eğer «Aksesuar» ın oynıyacakları ayunda rolleri yoksa, gittikleri yerden «devşirme» usulile buluverirler.

Onları en çok düşündüren «gardrop» tur. Zaten çoğunun, tam takım gardrobu yoktur. Eksiklerini, birbirlerinden kiralarlar. Bazan, gardrop yüzünden. oyunu değiştirmek mecburiyetinde kalırlar.

(Devamı 7 inci sahifemizde)

SİMONE SİMON

YENİ FİLMİNDE

Amerikada uzun yıl geçirdikten sonra Fransaya dönen filim yıldızı Simone Simon Holivodda çevirdiği son filmi oan Josette ve şürakâsı fiminde sevimli görünüşü ile preştişkârlarına bir haylı ilâveler daha yapmağa muvaffak olmuştur.

Sevdalı Sultan

Bütün Holivudu eğlendiren macera..

Saf ve zengin sultan aradığını Holivud'da bulamadı.

Vaktile bir Jaras sultanı vardı. Mes'ud olmak için her şeyi mevcuddu. Muhteşem sarayları, altın sofra takımları, binlerce hizmetçisi, filleri vardı. Avrupa seyahatine çıktı. Kibar bir İngiliz kadınla evlendi. Birkaç sene sonra ayrıldı. Bunun yerine birini bulmak istiyordu. Parası çok olduğu için bunda güçlük çekmiyeceğini zannediyordu. Şüphesiz para her kilidi açan bir anahtardır. Fakat...

Günün brinde Sultan kalktı, dünyayı görmek istiyordu. Fakat dizlerinin titrediğini gördü. Dünyayı ayağına getrmeğe karar verdi. Sarayında bir sinema salonu yaptırdı. Senenin yeni filimlerini seyretmeğe başladı.

Sultan sinemadan çok hoşlanmıştı. Gece ve gündüz filim seyrediyordu. Gülüyordu, ağlıyordu. Perdede, tahayyül ettiği iri gözlü, baygın bakışlı kadını buldu. Filmi tekrar çevirtti. Evet, bu kadın tam istediği, gençliğindenberi tahayyül ettiği iri gözlü, baygın bakışlı kadını buldu. Filini tekrar çevirtti. Evet, bu kadın tam istediği gençliğinden biri tahayyül ettiği kadındı: Doroti Lamur...

Ne güzel isim bu!... Diye söyleniyordu. Bu ismi dudaklarından düşürmüyordu.

Holivuda bir telgraf çekti: «Yetmiş yaşında ve Johor sultanıyım. Size kalbimi ve tacımı takdim ediyorum...»

Ve cevab beklemeden Amerikaya müteveccihen hareket etti.

Doroti'nin birçok pozlarda resimlerini buldurmuş. Ağrandisman yaptırmıştı. Nereye gitse resimleri de beraber götürüyor, yatağın karşısına sıralıyor, hayran hayran bakarak vakit geçiriyordu.

Heyhat! Telgrafla gelen cevab bütün ümidlerini bir anda söndürdü:

«Arzunuzu yerine getiremiyeceğim. Çünkü evliyim. Geliniz, size sevebileceğiniz birini prajenta edeceğim. İsmi Olemp Bradna'dır. Memnun kalacaksınız...»

Jahor sultanının almak istediği yıldız Doroti Lamur

Johar Sultanı, Hülivoda vasıl oldu.

Holivud... Dünya güzellerinin toplandığı bir belde. Buradaki kadınların en güzeli de Dorati Lamur... Fakat evli. Kocasını seviyor. Ayrılması imkânı yok.

Sultan, Mae Vest'le evlenmek arzusunu izhar ediyor.

Sevimli yıldız cevab bile vermiyor. Zavallı sultan! Tahayyül ettiği kadını bulmak için denizler aştığına nedamet ediyor. Hayatında ilk defa «altın anahtar» ın fay. dasızlığını anlıyor.

Geri dönüyor, Londraya geliyor. Orada bir kabarede oyuncu kızlardan birini görüyor, beğeniyor. Kızı ve anasını alıyor, Hindistana götürüyor.

Güzel İngiliz kızı geçenlerde memleketine dönüyor, kendisile görüşen gazetecilere:

— Sultan bizi davet etti. Dost gibi gittik, geldik...

Demştir. Johor'un yüksek duvarları arasında yaşlı bir sultan var ki Doroti Lamorun resmi karşısında içini çekiyor, Gö.yaşları döküyor...

MADLEN KAROL

MODERN VENÜS

Holivudun mustesna tiplerinden sayılan bu yıldız kendisine verilen unvana hakkile lâyık olduğunu bir kere daha isbat etti. Şu pozuna baktıktan sonra bunu biz de itiraf ederiz ya!.

Büyük Sır!.

Londrada kaybolan genç talebe nasıl bulundu

Parisin kibar ailelerinden birine mensub on dört yaşında bir talebe Londrada tamam on beş gün serseri gibi dolaştıktan sonra «İskotlandyard» ın sivil memurları tarafından yakalanmıştır.

Guy Bahri; Ewel Kastel mektebinde tahsil ediyordu. 27 tammuzda tahsilini bitirdi. Ayni gün Parise avdet edecekti.

Babaşına gönderilen bir telgrafda treni kaçırdığı ve ertesi gün gelecği bildiriliyordu.

Fakat, genç talebe ne ertesi ve ne de daha ertesi gün geldi. Babası, Oğlunun Londradan ayrıldığını anlıyarak meraka düştü ve İskotlandyarda müracaat etti. Kendisi de Londraya gitti.

En meşhur hafyelerden Wort, çocuğun taharrisine memur edildi.

Genç talebenin, Londranın Vest end lokantasında yemek yediği görülmüştü. Ayni saatte, ayni lokankantanın öbür ucunda babası ve kardeşi de yemek yemişler, fakat kendisini görememişlerdi.

Çocuğun izi ondan sonra kaybolmuştu. Fakat, geçen gün Londranın en şık pansiyonlarından birinin drektörü, genç talebeyi, gazetelerdeki intişar eden resminden tanımış ve derhal polise telefonla haber vermiştir. Bir saat sonra polis memurlarile beraber Mösyö Guy de pansiyona gelmiş; baba ve oğul biribirlerinin boynuna sarılmışlardır.

Genç talebe, koca Londrada on beş gün nasıl yaşadı? Polisin tahkikinden nasıl kurtuldu? Bu bir sırdır...

Guy, ilk akşam «Hayd park» da bir kanapenin üzerinde yatmış, uyum... Ertesi gün meydanda duran bir otomobile girmiş, uykusunu tamamlamış. Ertesi gün, Londranın büyük mobilyalı evlerinden birine gitmiş, bir apartıman kiralamak istemiş. Yanında biraz parası varmış. İlk haftayı, şehri dolaşmakla geçirmiş. Nihayet parası tükenmiş. İkinci haftayı, apartımanda kapalı geçirmiş, bir yere çıkmamış; yemeklerini lokantadan getirtmiş...

İkinci hafta sonunda ev sahibi borcunu ödemesini talep etmiş. Genç talebede metelik olmadığını anlayınca polise haber vermiş...

Babası, çocuğunu bulmaktan mütevellid bir sevinçle hemen borçlarını ödemiş, ve Parise dönmüştür.

Tel Aviv

Arablar: "Yahudiler Polimatı, bizi açlıktan öldürmek maksadile yaptılar. Yafayı mahvettiler..." diyor

Herhangi bir Arabla konuşsanız:

— Yahudilerin biricik gayeleri şudur: Bizi Filistinden dışarı atmak...

der. Yahudiler ise uzun müddet Arablarla mesai birliğine çalıştıklarını, fakat daima muhalefetle karşılandıklarını iddia ederler. Acaba hangisi doğru?...

Yahudiler Filistinde muazzam bir merkez kurdular. Bunun için de 150 milyon İngiliz lirası sarf ettiler.

Yahudi kolonisi «Bahşiş» usulünden istifade etmek istemedi. Bu, bir nevi komisyondur. Bahşiş sigara, kahve ikramile başlar ve bankonotla nihayet bulur.

Almanyanın «Babıâli» nezdindeki sefiri Baron Biberştayn, sefaret kâtiplerinden bir gence:

— Burada, demişti. Her şey bahşişle döner. Binaenaleyh bol bahşiş vermiye alışınız...

Baron ruçild, Sibonizmden evvel, Yahudiler için erazi satın alırken bu usule müracaat etmişti.

Arablar, Tel Aviv'de yapılan modern şehri hoş görmediler.

Grev ilân ettiler. Bu bir sene sürdü. Yahudilerin yiyecekleri, Süryeden kamyonlarla getirilmiye başladı. Aylarca konserve et ve sebze yediler. Kıtlık tehlikesi gün günden artıyordu. Yahudilerin yetiştirdiği portakallar, sandıklar içinde çürüyüp gidiyordu. Nakledecek vasıta bulamıyorlardı.

Şimdi, Tel Aviv den sevkediyorlar.

Yafa ehemmiyetini kaybetti. Liman ameleleri işsiz kaldı. Sabahtan akşama kadar kahvehanelerde tavla oynamaktan başka çareleri yok...

Sultan Hamid sürgünleri

No. 1

Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur. Yalnız Son Telgraf'da neşredilecektir.

Yazan: Ziya Şakir

İkinci Mehmed, Reşid Beyin idamına karar verdi!

Sultan Mahmud ölürken bile Reşid Bey gene tuzağa düşürülüyordu

(TANZİMAT) IN İLÂNINA DAİR MÜHİM BİR HATIRA

Osmanlıların 30 uncu padişahı olan (İkinci Mahmud) arkasında kanlı bir iz bıraktıktan sonra, esrarengiz bir ölümle, fanî cihandan göçüp gitmişti. Saltanat makamına gelen (Sultan Mecid), gayet hassas, zayıf ruhlu ve bilhassa şiddetli hareketlerden çekinen bir gençti. Osmanlı tahtına oturduğu zaman, memleketin iç ve dış siyasetine dair hiçbir fikri yoktu. Hattâ, artık sahib ve malik olduğu sarayın, harem dairesinin hudutlarından dışarısını bile bilmiyordu. Memleket ve hükûmeti Mehmed Emin, Rauf, Hüsrev paşalar gibi o devrin mühim ricali idare ediyordu.

Saltanat tebeddülünden birkaç ay sonra, bu eski devlet ricali arasında, (Reşid Bey) isminde bir zat belirmişti. Bu zat, o tarihte hükûmetin ikinci sınıf erkânı arasında idi. Haricî siyasetle meşgul oluyor; ve bilhassa Avusturya siyasetinin Türkler aleyhindeki cereyanlarına karşı koymıya çalışıyordu.

Bu zat, çarçabuk Avrupa diplomatlarının nazarı dikkatini celb etmişti. Bilhassa Avusturya imparatoluğunun başvekili olan (Prens Meternih), Reşid Beyin, kendi siyasetine engel olmasından dolayı ona haris bir düşman kesilmişti. Ve Reşid Beyin vücudünü ortadan kaldırmak için derhal gizli teşebbüslere girişmişti.

Miternih'in bu teşebbüsü, Sultan Mahmudun son günlerine tesadüf etmişti. Prens tarafından elde edilen saray adamları hem padişahın ve hem de - padişah üzerinde nafiz olan - Hüsrev paşanın taassub hislerini tahrik etmişler;

— Reşid Bey, dinsizin biridir. Gizliden gizliye frenklere alet oluyor. Eline bir fırsat geçirip, memleketin idare usullerini değiştirmek.. ve, Avrupa devletlerini taklid etmek istiyor.

Diye, ikisini de iğfal eylemişlerdi.

İkinci Mahmud: Hüsrev Paşa ile görüştükten sonra, Reşid Beyin idamına karar vermişti. Ve bu işe de, (Çanakkale muhafızı, Osman Paşa) memur edilmişti. O sırada Avrupada bulunan Reşid Beye, derhal İstanbula avdet etmesi için emir gönderilecekti. Reşid Bey, dönüpde Çanakkaleye gelir gelmez derhal vapurdan çıkarılacak; hemen orada çökertilerek kafası kesiliverecekti.

Bereket versin ki; bu kanlı kararı, sarayın mühim erkânından ve Reşid Beyin dostlarından bir zat haber almıştı. Ve Derhal Reşid Beye:

(İstanbula avdet hususunda acele etmeyiniz. Zira, hakkınızda son derece muzır olacaktır. Bir bahane bularak, bir müddet daha orada kalınız. Zatışahane, ağırca hastadır. Bakalım netice, ne olacaktır?.)

Diye, gizli bir mektub yollamıştı.

Reşid Bey, bu mektubu alır almaz derhal hastalık bahane ederek İstanbula gelmemişti. Aradan çok geçmeden de, Sultan Mahmud vefat etmişti. Reşid Bey, ihtiyatlı hareket ederek, bir ay kadar daha Avrupada vakit geçirmiş; artık İstanbulda herşey tabiî mecrasına girdikten sonra avdet etmişti.

Hüsrev Paşanın, kendi aleyhindeki hissiyatına vâkıf olmıyan Reşid Bey, İstanbula avdetinin ertesi gün, sadaret makamında bulunan bu eski veziri ziyarete gitmişti.

Gayet kurnaz bir adam olan Hüsrev Paşa, Reşid Beyi görür görmez hissiyatını büyük bir meharetle saklamış:

— Canım, beyoğlumuz... Nerelerde kaldınız. Gözlerimizi yollarda bıraktınız. Yeni Padişahımız, efendimiz de sizi görmeyi pek arzu ediyorlar. İkide birde, bizden soruyorlar. Buradan çıkar çıkmaz, doğruca sarayı hümayuna gidiniz. Zatı şahaneye tazimatınızı arzediniz.

Diye, Reşid Beyi saraya yollamıştı.

Fakat Reşid Bey kapıdan çıkar çıkmaz, Hüsrev Paşa derhal iki üç satırlık bir ariza yazarak başağasına vermiş; Reşid Beyden evvel, saraya göndermişti. Sadrazamın bu kısa arizası, şu satırları ihtiva etmekte idi:

(Cennetmekân pederiniz tarafından idamına ferman buyurulan Reşid Bey, İstanbula avdet etmiştir. Şimdi gelip, hakipâyı şahanenize yüz sürecektir. Pederinizin kararı mucibince, iktizasının ifasına müsaade buyurulması...)

Reşid Bey, hiçbir şeyden haberdar olmıyarak saraya gitmişti. Sultan Mecid tarafından derhal huzura kabul edilmişti.

Reşid Bey huzura kabul edildiği zaman, Sadrazamın arizası, Padişahın oturduğu koltuğun yanındaki küçük masanın üzerinde duruyordu.

Şu vaziyete nazaran, Padişah ile Reşid Beyin arasındaki mülâkatın çok kısa kesilmesi... ve Hüsrev Paşanın tuzağına düşen Reşid Beyin ayağile gittiği saraydan doğruca ahret yolculuğuna sevkedilmesi icab ederdi.

Halbuki Sultan Mecid, Reşid Beyi görür görmez her nedense ona karşı bir temayül hissetmiş; sadece ayak öpüp çekilmesine müsaade etmiyerek:

— Buyurunuz... Oturunuz.

Demişti. Ve tam iki saat, Reşid Beyi isticvab etmişti.

Fakat bu isticvab, öyle mevzulara aiddi ki; Reşid Bey aleyhinde söylenen sözlerden hiçbirine aid bir tek kelime geçmemişti. Padişah, ona Avrupadaki müşahedelerini, hükûmet idare tarzlarını, ıslahat çarelerini, halk ile hükûmet arasındaki münasebetleri inceden inceye sormuş... Reşid Beyin verdiği cevabları derin bir hayretle dinlemşti. Ve nihayet aralarında şu muhavere geçmişti:

— Pekâlâ... Bütün bu görgülerinizi bizim memleketimizde tatbik imkânı var mı?.

— Bu imkân, daima mevcuttur, şevketmeâb... Yalnız, bir tek iradei şahaneniz kâfi.

— Bu hususta bana yardım eder misiniz?.

—Bütün nâçiz kuvvetimi, bu uğurda sarfetmiye hazırım, şevketmeâb.

— O halde, bir (lâyiha) tertib ediniz. Bu lâyihada, idaremizin ıslahı için ne gibi kanunlar tanzim edilmesi lâzım geldiğini gösteriniz.

(Devamı var)

Almanlar Çek cephesini de tahkime başladılar

(Birinci sayfadan devam)

etmediğini tasrih etmektedirler.

Maamafih Almanlar kat'î bir azimle Fransa hududunu baştanbaşa istihkâm haline getirdikleri gibi dünden tibaren Çekoslovakya cephesinde de tahkimat yapmıya başlamışlar ve bu maksadla Avusturyadan ilhak olunan ve cenubu şarki mıntakasında bulunan arazideki 30 köyü kaldırmışlardır.

Almanya herhangi bir gün müdafaa mecmuriyetini hissedeceğini zannettiği hududlarını demir ve ateş çemberi içine almakta devam etmektedir.

Prağdaki temas ve müzakereler de henüz müsbet bir netice vermemiştir. İngiliz lordu bugün Südet murahhaslarını kabul edecektir.

Neticenin faza ümidli olacağı tahmin ediliyor. Paris gazetelerinn asabiyeti biraz durmuş ve ilk endişeli hava zail olmuştur. Bütün gazeteler kendi görüş ve mesleklerne göre Almanyada cereyan eden hâdselerin izah ve tahlilini yapmakta, maamafih harb ihtimalini uzak bulmaktadırlar.

SLOVAK PARTİSİ LİDERİ ÖLDÜ

Brağ 17 (A.A.) — Slovak partisi lideri Hlinka saat 23,06 da vefat etmiştir.

60 NAZİ BİR HÂDİSE ÇIKARDI

Varşova 17 (A.A.) — Üniformalı altmış nazi 15 ve 17 yaşlarında iki Polonyalı genci gamalı haçlı bayrağı seâmlamadıkları için döğmüşlerdir.

SÜDETLERLE MÜZAKERE

Prağ 17 (A.A.) — Saat 20,30 da Alman Südet partisinin murahhasları lord Rünciman ile arkadaşları tarafından kabul edilmişlerdir. Geceyarısı görüşmelere devam edilmiştir.

Manevralar karşısında Fransızlar

Paris 17 (A.A.) Gazeteler yine Alman manevralarile meşgul olmaktadırlar.

Figaro gazetesinde Dormesson diyor ki:

«Zaman zaman ve gittikçe kısalan fasılalarla rejimin tahrik mevzuları bularak bezginlik eserleri gösteren hassasiyeti iğnelemesi lâzım geldiği unutulacak olursa Hitlerin siyasetini anlamak kabil olmaz. Fakat hakikî seferberlik «umumî provası» üçüncü Reich'in dahilî haysiyetini koruyan bir mevzu mudur, yoksa değil midir? Hattâ «taze ve neş'eli harbe» inanan Almanlar var mı?

Pöti Jurnal gazetesinde Loussard şöyle yazıyor:

«Bütün Almanya heyecan içindedir. Ortada ne var? Ortada sansasyonel yeni bir blöf ve tabiatile sansasyonel bir gaf var. Fakat bu harb şantajına ne Londra ne de Paris ehemmiyet verecektir.»

Populer gazetesinde Leon Blum şöyle yazıyor:

En maku mülâhaza Hitlerin Südet meselesini muslihane fakat istediği şekilde halledebilmek için böyle bir tehdide müracaat ettiği merkezindedir.

Lejyon niçin kurulmuş?

Prag 17 (A.A.)— Sağ cenahın organı olan Narodnyi Noviny gazetesi yazıyor:

«Almanyada, hedefi Avusturya lejyonunun ayni olan bir Südet lejyonu ihdas edilmiştir. Lejyon 8 alaydan mürekkeptir. Südet lejyonunun vazifesi Alman ordusu Çekoslovakya üzerine yürüdüğü zaman bu memlekete girmek ve Alman ordusu bu memleketi işgal ettiği takdirde istihbarat işlerini yapmaktır.

Bilet hırsızlığı yapan bir şebeke

(Birinci sahifeden devam)

mi yolculardan evvel iskeleye çıkmış ve orada beklemekte olan bir polis memuruna hüviyetini söylemiş ve şüphe ettiği iki yolcuyu göstererek kısaca vaziyeti anlatmıştır. Biri Kadıköyde Merhamet sokağında 26 numaralı evde oturan Yosef, diğeri Hasköyde Piripaşa sokağında 22 numaralı evde oturan Samoel olduğu anlaşılan bu iki yolcu karakola götürülerek biletleri nereden aldıkları sorulmuştur.

Bunar biletleri Hasköy iskelesi gişesinden aldıklarını söylemişlerdir. Biraz sıkıştırılınca biletleri Hasköyde iskele caddesinde 38 numaralı berber dükkânında çalışan Yani Mumcu oğlundan yarı fiatına aldıklarını itiraf etmişlerdir. Bunun üzerine yakalanarak sorguya çekilen Yani evvel biletleri satmadığını söylemek suretile inkâra kalkışmış fakat Yosef ve Samoel ile karşılaştırılınca: «Evet bu biletleri bana Haliç şirketi memuru Tevfik veriyordu. ben de satıyordum» demiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde Haliç şirketi memurlarından Tevfik tarafından yolculardan toplanan kullanmış biletlerin Yani vasıtasile yarı fiatına tekrar halka satıldığı anlaşılmıştır. Suçluların hepsi yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Japonya yeniden asker topluyo

(Birinci sahifeden devam)

ve vesait fedakârlığına sevketmiş ve yıpratmıştır. Çinliler yüksek bir askerî taktik ile ve en modern vasıtalara sahib olarak Japonlara ağır zayiat verdirmişler ve muharebeyi lehlerine çevirmiye muvaffak olmuşardır.

Sovyet - Japon hududunda yeni bir hâdise yoktur ve Japonlar hudud tahdidi için Tokyodan 20 kişilik bir heyet göndermişlerdir.

Sovyetlerle Japonların bugün için herhangi bir harbe girişmeleri de muhtemel değildir. Japonya Sovyet ordusunun yüksek kudreti ve vesaiti karşısında bir harb mes'uliyetini göze alacak vaziyette değildir. Japonlar için şimdi bütün hedefi içine düştükleri Çin gayyasından yakayı sıyırabilmek teşkil etmekte ve Japon efkârı umumiyesi de kendisine pahalıya malolan bu harekât hususunda titizlik göstermekte ve hükûmete müşkül vaziyetini ihsas etmektedir.

Filistin Kırallığı

Londra 17 (Hususî) — Filistinde kırk sekiz saattenberi umumî mahiyette sayılabilecek kargaşalıklar hâkimdir. Muhtelif Arab çetelerinin baskınları ve askerî kıtaatın mukabelesi devam ettiği gibi yer yer suikasdlar da vuku bulmaktadır.

Londra 17 (Hususî) — Hicaz Kralı ve Necid hükümdarı İbnissüud ile Yemen İmamı Yahyanın İngiltere hükûmeti nezdinde Filistinin Arablara terkedilmesi ve Maverayi Erdün Emiri Abdullahın ayni zamanda Filistin Kralı ilân edilmesinin kabulü hakkında bazı tekiflerde bulunmuştur. Bu linden bahsedilmektedir.

Bu münasebetle seyahat eden Hicaz hükûmdarının oğlu ve veliahdi Emir Süud bugün Londraya muvasalat etmiştir.

Şam 17 (Hususî) — Filistinde tedhiş harekâtı ve kanlı müsademeler başladığını dün bildirmiştim. Royter ajansının mufassal izahatla teyid ettiği bu hâdiseler bütün şiddetile devam etmektedir.

Filistine şamil ve kat'î neticeyi istihsale matuf bir Arab harketinden endişe edilmektedir. Dün geceki müsademelerde İngiliz askerlerinden birhayli yaralananlar ve ölenler olduğu gibi 60 kadar Arab da yaralanmış ve ölmüştür. Yahudilerden ölü ve yaralı vardır. Yahudi polislerinden de dün gece yeniden altı memur hançerlenmiştir.

Barbaros Gürü

(Birinci sahifeden devam)

Andrya Dorya'yı büyük bir hezimet ve mağlûbiyete uğrattığının 400 üncü yıldönüme tesadüf etmektedir.

Beşiktaş vapur iskelesi civarındaki Barbarosun türbesinin süratle etrafının açılmasını emreden Başvekil Clâl Bayar, Her yıl 27 eylûl tarihinin bir «Barbaros» veya «Preveze» günü olarak tes'id olunmasını ve bugünün asker ve sivil bütün denizcilerimiz için bayram ittihazını tensib etmiştir.

(Dış politikadan devam)

noktası, İtalyanın müzakerelere iştirak etmemesidr. Almanyanın İtalyayı Akdeniz siyasetinde takviye etmesine karşılık olarak, İtalyanın da Almanyayı Tuna ve orta Avrupameselesinde takviye ettiği anlaşılmaktadır ki bu, Berlin - Roma mihveri arasında ehemmiyetli bir tesanüd noktası olarak kabul edilebilir. Almanya Tuna meselesinin tanziminde uzakta kaldığından ve İtalya da konferanstan çekildiğinden Sinaya içtimaına büyük devlet olarak Fransa ve İngiltere iştirak etmişlerdir. Konferansın ne gibi kararlar ittihaz ettiği henüz malûm değildir. Yalnız idare merkezinin Viyanadan Belgrada nakline karar verildiği bildirilmektedir. Almanya, yalnız Tunaya sahil olan devletlerden terekküb edecek bir teknik komisyonun teşkilini taleb etmektedir. Böyle bir formül, İngiltere ve Fransayı uzaklaştıracağı gibi, sahildar devletler arasında yegâne büyük devlet kendisi olduğundan Tunayı Alman hegemonyası altına koyacaktır.

Almanyanın Avusturyayı ilhak ettiği geçen mart ayına kadar Romanyada Tuna Avrupa komisyonundan pek memnun değildi. Bu komisyonun mesaisi bir dereceye kadar Romanyanın hükümranlık haklarını tahdid etiğini bahane ederek komisyonun ıslahını istiyordu. Fakat Almanya büyük bir Tuna devleti olarak belirdikten ve bilhassa bu nehir üzerinde harb filosu yapmıya karar verdikten sonra Romanyanın noktai nazarı ehemmiyetli bir istihaleye uğradı. Yeni noktai nazarın ne olduğu iyice malûm değildir. Fakat Romanya gazetelerinde sık sık Tuna hakkında, hem eski vaziyetten şikâyet eden hem eski vaziyetten şikâyet eden hem Almanyanın takib ettiği siyaseti tenkid eden yazılar çıkmaktadır. Tuna, son aylar içinde Avrupa politikasının ön plânına geçmek istidadını gösteren bir mesele halini almıştır. Ve yakın istikbalde yalnız bu nehre sahildar olan memleketlerin değil, bütün Avrupa muvazenesile alâkadar bir politika mücadelesine mevzu teşkil edecektir. İtalya, bu mücadelede takib edeceği siyaseti, Sinaya konferansına iştirak etmemekle anlatmış oluyor. Acaba Sinaya müzakereleri, coğrafya vaziyeti itibarile en büyük söz sahiblerinden biri olması lâzım gelen Romanyanın bu meseledeki siyasetini tenvire yardım edecek mi?

A. Ş. ESMER

Esnaf kooperatifleri çoğaltılıyo[r]

(Birinci sahifeden devam)

Bugün faaliyete geçmiş veya geçmek üzere çalışmalara başlanan dört esnaf kooperatifi vardır. Bunları sırasile anlatayım:

Birincisi: Ayakkabıcılar kooperatifidir. Bu kooperatif hali faaliyettedir ve çok iyi devam ediyor.

İkincisi: Saraçlar kooperatifidir. Bu kooperatif senelik heyeti idaresini intihab için iki üç ay evvel toplandı. Mürakib raporu olmadığından tedkikat yapmak üzere Sadık, Yavuz Hakkı ve benden mürekkeb üç kişilik bir heyet seçildi. Bu heyet henüz tekkikatla meşguldür.

Üçüncüsü: İstanbul madenî san atkârlar kooperatifidir. Cemiyet tarafından kooperatif mukavelenamesi hazırlandı ve bir ay evvel İktısad Vekâletne gönderildi; henüz cevab gelmedi.

Dördüncüsü: Berber kooperatifidir. Nizamnamesi yazıldı. Cemiyet heyeti idaresinde okunduktan sonra o da Vekâlete gönderilecektir.

Kooperatifler esnafa çok faydalar temin etmektedir. Meselâ saraçlar, ayakkabıcılar, kendi kooperatiflerinden bir hayli istifade temin ediyor.

Şüphesiz kooperatifler daha canlı bir hale de getirilebilir.

Kooperatifler, bir kere kendi esnafına daima ucuz mal ted[arik] eder ve ucuz satar. Esnaf her [...] tediğini orada bulur. Ancak [...] namnameleri mucibince [...] esnafın kooperatife ortak ol[ma]ları şarttır. Meselâ esnaf ara[sın]da en ziyade müstehlik olan [a]yakkabıcılar, berberler, ma[...] eşya yapıcılardır. Bunlar k[...] ihtiyaçlarını ortak bulundu[kları] bir müesseseden alacak olurla[rsa] hem adıkları maldan istifa[de e]derler, hem de sene nihaye[tinde] bilânço gösterirler. Temettü[...] yani listüründen kâr alırlar.

Bu kooperatifler ayrıca hü[kû]metimizin bazı şuabatile de [...] mas edebilir, ve yapacağı [...] derme çatma adamların eli[nden] çıkmayıp tam bir san'atkâr e[linden] den çıkacağından hükûmetin h[a]zinesi de bundan istifade eder.

Muamele vergisi meselesine [...] lince: Son çıkan muamele ver[...] gisi kanunu mucibince İstan[bul] san'atkâran cemiyeti [...] Defterdarlığına, Nafia Vekâ[leti] ve Sanayi Müdiriyetine [...] tarafından bir raporla mür[acaat] edildi ve müracaat nazarı dik[kate] te alınarak muamele ve isti[...] müdiriyeti tarafından birlikte [...] kikat yapılmak üzere cemiyet[...] dört kişi istediler; bugün bu [...] kişi gidiyor. Maliyede bir topl[an]tı yapılacak, cab eden nihaî ka[...] rarlar verilecektir.

Başvekil İzmire Gidiyor

(Birinci sahifeden devam)

Başvekilimiz fuarın açılmasından sonra kısa bir nutuk dan sonra kısa bir müddet İzmirde kalarak İzmirin iktısadi vaziyetile meşgul olacak ve bilâhare doğruca şehrimize dönecektir.

İstanbul Türkofis müdürü Cemal Ziya da yarın İzmir vapurile fuarın açılış merasminde bulunmak üzere İzmire gidecektir.

●

İktısad Vekili Şakir Kesebir, bu sabah Ankaradan İzmire hareket etmiştri. Şakir Kesebir İzmir fuarının açılma merasimine de hazır bulunacak, bilâhare Ege mıntakasında iktısadî bir tedkik seyahati yapacaktır.

Kendisine bu seyahatinde İktısad Vekâleti müsteşarı refakat edecektir.

İspanyada

(Birinci sahifeden devam)

vermiştir. Yeni kabineyi kimin teşkil edeceği henüz belli değildir. Cumhurreisi Azana hükûmetçi rüesa ile temaslarına başlamıştır.

Bu istifanın son Frankist taarruzile alâkası olduğu ve hükûmet azası arasında bir kısmı harbe devam etmek diğer bir kısmı Frankistlerle anlaşmak arzusunu göstererek ikilik hasıl olduğu söyleniyorsa da salâhiyettar İspanyol mahfilleri bu şayiaları kat'iyetle tekzib eylemektedirler.

Yeni kabinenin tekrar Negrinin riyasetinde kurulması muhakkak gibidir.

FRANKO CEVABINI VERDİ

Burgos 17 (A.A.) — Gönüllülerin geri alınması plânına verilen Frankist cevabı dün öğleden sonra İngiliz ajanına tevdi edilmiştir.

Bugünkü Kasırga Ve hortum

Bu sabah saat 11 e doğru [...] rimizde anî bir kasırga çık[...] Bu ara, Kazlıçeşme [...] de denizde hortumu [...] bir sütün yükselmiş sular [...] rılara fışkırmıştır.

Karada kasırga önüne [...] şeyleri katıb kavurmuştur.

Mangala çarpınca kı[...] rak adam öldürme[ğe] kalkıştı

Tahtakalede oturan Şakir oğ[lu] Hüseyin isminde biri sarhoş [...] halde Galatadan geçerken Hü[se]yin isminde birinin kahvesi ö[nün]de bulunan mangala çarpmış [...] bu yüzden iki Hüseyin arasında kavga çıkmıştır. Kavga büyü[...] ve Şakir oğlu Hüseyin sustalı [...] çağını çekerek kahveci Hüseyi[ni] vurmak isterken bıçak o sıra[da] oradan geçmekte olan ve işe [...] rışan Bekçi İbrahimin koluna [i]sabet etmiş ve İbrahimi yaralamış[...]tır.

Tarabyada Mısır otelinde ça[...]lışan Alete Malner isminde bir [...] dın otele başka bir hizmetçi a[...] dığından muğber olarak eline g[e]çirdiği ekmek bıçağile otel sah[...] Kogoviçi kolundan yaralamış[...]

Sokakta Eroi[n] Çekerken

Taksimde oturan boyacı Al[i] lu Mehmed ile hamal Dimo s[...] kakta eroin çekerlerken yakal[an]mışlar, bunlardan Mehmedin [...] zerinde 8 gram eroin bulunm[uş]tur. Bunların eroini Hakkı [...] Hüsnü isminde iki adamdan [al]dıkları anlaşılarak diğer suç[...] da yakalanmışlardır.

Diğer taraftan Kasımpaşa[da] şüpheli bir vaziyette dolaşırken yakalanan Nuri oğlu Osma[n] da bir miktar afyon bulunmuş[tur].

Erdek Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Erdek hazinei maliyesine anakaz bedelinden otuz iki lira bo[rçlu] Erdek belediye kalfası Ahmedin ikametgâhı bilinmediğinden mübaşir tarafından verilen meşruhattan ve davacının beyanından anlaşıl[...] olduğundan mumaileyhin mahkemenin muallâk bulunduğu 29 ağus[tos] 938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10 da duruşmada ha[zır] bulunması aksi takdirde hakkında gıyaben muhakemenin rü'yet [olu]nacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizm[a] Nevralji, kırıklık ve bütün ağrıları derhal kes[er]

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

Deniz tefrikası: 98

Yazan: Rahmi Yağız

Marmara alevler içinde

Tercüme, ve iktibas Hakkı mahfuzdur:

Vesika, resim, malûmat ve not verenler: Eski Osmanlı donanması erkânından miralay Remzi, İskele ve limanlar umum kumandanı albay Şükrü Pala, komodor başkâtibi İhsan, batan gemi kaptanları, eski armatörler. Ve bugüne kadar gizli kalan vesikalar

Maltepeye bir düşman tahtelbahiri gelmiş!

Üç kişi geldi bunlar sizi görmek istiyorlar.

Tavukları yumurta gıdaklamaları arasında sabah keyfi çatardı.

Koyunlar, Maltepe çobanlarının erkenden sürülerile gittiği için boş duran ağılda o saatte hayvan bulunmazdı. Ali efendi, öğleye kadar tavuklarla, civcivlerle, kümes ve ağıla mşgul olur, öğle yemeğini odasında yer, tekrar kahvesini içer ondan sonra bölüğe bağlı karakollardan gelen gündelik vukuat raporlarını okur, mevcutlu gönderilen vak'a faillerini ilk sorguya çeker, ikindiye kadar da böylece vakıt geçirirdi.

Akşam üstü oldu mu, deniz kenarındaki biricik gazinoya postu seren jandarma kumandanı, sulh hâkimi ve Maltepe eşrafından bir kaç kişinin iştrakile demlenmeğe koyulur. gece geç vakte kadar da içki âlemi sürerdi.

Sabahları erken kaldırılmayı yasak etmişti. Gecenin yorgunluğunu, alkolün ihtiyar vücudda yaptığı tahribatı dinlenmekle, bol uyku ile önlemeğe çalışan Ali Efendi hatta cinayet hâdiselerinde bile uykudan kaldırılmağa kızar, çavuşları haşlar, o gün karakolun içini kırar geçirirdi.

Jandarma onbaşısı, Canib çavuşla arkadaşlarının müracaatini bu sebeble zabitine bildirmeğe giderken koyu koyu düşünüyor, işi enine boyuna hesablıyordu.

Ali Efendi muhakkak ki uyandırılacağına kızacak, onbaşıyı bir temiz haşlıyacak, belki de bu hırsla dayak bile atacaktı. Fakat hâdise çok ehemmiyetli, çok şümullü görünmüştü onbaşıya, ve.. bunu şiddetle menettiği halde zabitine haber vermeğe giderken biraz olsun çekinmeden mülâzimevvel Ali Efendiyi uyandırmağa cesaret etmişti.

Onbaşı küçük koridoru çabucak geçti, sofadan dolaştı geldi, Ali Efendinin horultuları dışarı kadar çıkan küçük bir oda kapısının önünde durdu. Kabalağını düzeltti, kılık kıyafetine çekidüzen verdi. Kapıyı tıkırdattı...

Yaşlı jandarma zabiti, gece yarısına doğru yatmış, henüz uykusunu almamıştı. Binaenaleyh bu tıkırdıları duymadı bile. Onbaşı meseleyi muhakkak anlatmak mecburiyetinde idi. Tahtelbahir işi onca hiç şakaya gelir meselelerden değildi. Kapıyı vurmakta devam etti. Birkaç defa daha kuvvetli kuvvetli kapuyu yumruklandı ve nihayet ihtiyar mülâzim evvele duyurabildi.

Ali Efendi, uykusunun arasında şiddetle kapısının yumruklandığını duymuş, telâşla gözlerini açmıştı... Duvardaki saate bakan yaşlı jandarma komutanı saatin henüz yediye gelmediğini görünce uyandırılmasında bir fevkalâdelik olduğunu anladı, seslendi:

— Gel!..

Kapıyı çalan onbaşı içeriye daldı, zabitini selâmladı.

Onun:

— Ne var?

Demesine meydan vermeden heyecandan burkulan bir sesle anlatmağa koyuldu:

— Maltepeye bir düşman tahtelbahri gelmiş, üç kişi geldi, anlattı. Sizi görmek istiyorlar...

Ali Efendi birdenbire işi kavrıyamadı., bu sözlerden hiçbir şey anlamadı, uyku sersemliğile büsbütün karışan aklını başına toplamıya uğraşırken onbaşıya serçe sordu:

— Devriye.. Teker, teker söyle.. Ne tahtelbahri bu?...

— Düşman tahtelbahri imiş efendim...

— Düşman tahtelbahri mi?

— Evet efendim...

— Maltepeye mi çıkmış?...

— Bilmem efendim nereye çıktığını.. Üç kişi geldi haber verdi.

Ali Efendi fena halde kızmıştı; bir taraftan erkenden uyandırıldığına diğer taraftan onbaşının sözlerini ipe sapa gelir lâkırdılara benzetemediğinden hırs dolu bir sesle haykırdı:

— Hiç bir şeyi doğru dürüst öğrenmezsiniz ulan... Sabah karanlığı tepeme gelmiş kem küm edip duruyorsun.. Tahtelbahir diyorsun, adam diyorsun boyuna söyleniyorsun!.. Sözlerinden bir şey anlamadım, anlamıyorum da..

Onmbaşı bölük kumandanının hiddetinden şaşırmıştı, boğazına kadar kapalı ceketinin içinde terden sırsıklam olurken bir defa daha tekrarladı:

— Karakolumuza üç adam geldi, denizde bir düşman tahtelbahri görmüşler.. Size söyliyecekleri varmış... Aşağıda bekliyorlar efendim.

Ali Efendi şimdi işi anlamıştı. Sesini biraz tatlılaştırdı:

Hah.. Şöyle tane tane anlatsana. Peki, çağır onları buraya bakalım.

Onbaşı:

— Başüstüne efendim!

Dedi, odadan fırladı; karakolun taş avlusunda başlarına üşüşen birkaç jandarma neferine vak'a anlatmakla meşgul bulunan Canib çavuşla arkadaşının yanına geldi:

— Hydi bölük komutanı sizi istiyor!

Diye onları aldı, önü sıra katarladı, bölük kumandanının yanına götürdü:

Ali Efendi, acayib kıyafetlerile birbiri ardı sıra odaya dolan bu adamları hayretle süzdü. Polis Osman en başa geçmiş onun yanına ayağında iç donu üzerinde bir ceket bulunan ve sırsıklam halile orta oyunu oyuncularına benzeyen Canib çavuş durmuş, Canib Çavuştan sonra da Etem kalfa sıraya girmişti..

Üç adam jandarma komutanını selâmladılar. Ali Efendi Hepsini teker teker tepeden tırnağa süzdü, sordu:

— Ne var?. Ne olmuş?..

Canib çavuş polis Osmanın gözlerine baktı, işaret etti. Anlat diye... Hâlâ duyduğu heyecandan kendisini güç zapteden Osman aynı işaretle Canibe ısrar etti:

— Sen anlat!...

Nihayet Canib çavuş anlattı:

— Efendim, ben 22 inci depo alayının çavuşlarından Canib! Alayımız Çenakkaleye geçiyor, izinli geldim. Arkadaşlarla dün akşam Heybeliadada sandallı bir deniz âlemi yaptık. Sabahleyin erkenden dönüyorduk. Denizin ortasında, Maltepe ile Heybeliada arasında birdenbire önümüze, sandalın tam yanıbaşında denizden tuhaf bir şey çıktı. Ne oluyor diye baktık. Polis Osman bunu tanıdı:

— Tahtelbahir aynası çocuklar yandık!

Diye bir bağırdı. Ben hemen aklımı başıma toparladım, oracıkta elime geçirdiğim sandal kancasile bu acayib âletin camına doğru vurmağa başladım. Vurdum, vurdum. Arkadaşlar da bana uydular. Bir taraftan Etem kalfa basamak tahtasını kaptı, başladı o da yapıştırmağa, benim kanca tahtelbahrin aynasına takılmıştı... Ben bir taraftan asılıyor, tuttuğum yeri koparmağa uğraşıyordum. Polis Osman da tabancasını çekmiş oraya doğru ateş ediyor. Tahtelbahir bir silkindi, hızla daldı. Ben de elimdeki kanca ile beraber suya yuvarlandım. Neyse güç halle beni sandala çıkardılar. Ödümüz koptu tahtelbahir bize birşey yapardiye. Hemen küreklere sarıldık. Doğru buraya geldik. işi size anlattık.

(Devamı var)

Uzak Şark Avrupa!.

(4 üncü sahifeden devam)

rek bildirdiğine göre Rus - Japon işleri son günlerde karıştı karışalı gerek Almanyanın ve gerek İtalyanın Tokyodaki elçileri Japon Hariciye Nazırile görüşerek Japonyanın itidal ile hareket etmesini söylemişlerdir. Taymis muhabirinin verdiği bu malûmattan şayanı dikkat bir netice daha çıkarılmaktadır ki o da şudur:

Almanya, İtalya ve Japonya arasında bir ittifak olduğu malûmdur. Fakat bu ittifak böyle günlerde harekete gelecek gibi değildir. Japonya Çinde meşgul iken Rusya ile de kavgaya girişmemesi kendisine müttefikleri tarafından tavsiye edilmiş oluyor.

Diğer taraftan Almanya da Çekoslovakya meselesile çok meşgul olmaktadır. Onun için Uzak Şarkta Ruslarla Japonar arasında silâhlı bir kavga çıkarsa Japonya lehine ve Rusya aleyhine politika âleminde Almanyanın harekete geçebilmesi uzak görünmektedir. Demek oluyor ki Orta Avrupa işlerile Uzak Şark vaziyeti arasında son zamanlarda büyük bir alâka vardır. Japonyanın anlaşmağa yanaşmak hususunda aldığı vaziyet ile müzakere için bir kere açılmış olan yoldan geri dönmemesi düşünülürken Tokyoda Alman ve İtalyan elçilerinin dostane teşebbüsleri hatıra gelmektedir. Hulâsa bu satırlara nihayet verirken şunu da ilâve etmek icab ediyor: Avrupayı doğrudan doğruya meşgul eden meselelerle Uzak Şark işleri arasındaki alâka bir kere daha görülmüş oluyor.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans muskisi. 19,15 Konfrans: Üsküdar Halkevi namına: Doktor İbrahim Zati (Keyif verici zehirlerden alkolizm). 19,55 Borsa haberleri. 20,00 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,40 Hava raporu. 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21,00 Saat ayarı: Şen, Bedriye Tüzün, Sütüdyo orkestrası refakatle. 21,20 Settar Körmükcü ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22,10 müzik ve varyete: Tepebaşı belediye bahçesinden naklen. 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı 23,00 Saat ayarı. Son.

Zayi — 4-9-936 tarihli İst. G. satış komisyonundan satın aldığım eşyaya ait 413865 No. lı 4-9-36 tarihli makbuzu zayi ettim. Suretini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

Avakyan

Asılzade aşkı..

Mutlaka kocaya varmak lâzım!.

(5 inci sahifemizden devam)

alayın subaylığı işini görmek için aylarca zaman geçirmiş, lâkin bir daha İngiltereye dönmemiştir.

Cebelüttarıktan dönünce Avrupa seyahatine çıkmış, bu seyahat uzun sürmüştür. Nihayet Prens Corc Kembriç uzun Avrupa seyahati sırasında bir gün şunu haber alıyor: İngiltere Kraliçesi Viktorya nihayet Prens Alber ile evleniyor!.

Şunu söylemek lâzım: İngilterede Kral olsun, Kraliçe olsun istediği ile evlenemiyor. Kraliçe Viktorya da evleneceği zaman her şeyden evvel buna İngiliz devlet adamlarının razı olup olmıyacağı meselesi de düşünülmüştü. Bununla beraber prens Corc Kembriç ile Kraliçenin evlenmesine herkes - yalnız saraydaki Alman doktor müstesna - razı olmuş, bu iki genci herkes birbirine lâyık bulmuştu. Fakat Prens Corc Kembriç çok geçmeden anladı ki İngiliz Kraliçesinin kocası olmak öyle pek de gıbta edilecek birşey değildir!... Sebebi: Bu Prens düşündüğünü açık söyliyen bir genç ti. Bir kere genç kızın, İngiliz Krallarının tahtına çıkıp oturmasını garib buluyordu. Sonra bu kıza başkalarının intihabı ile seçilmiş bir koca olmayı istemiyordu. Bununla beraber Viktorya daha Kraliçe olmadan kaç sene evvel bu Prensi seviyordu. Çünkü ileride ona verileceğini kendisine söylemişlerdi. Kraliçe olduktan sonra ise bir gün Prens çağırtmış, konuşmıya başlamışlardı. Fakat ikisi de birbirlerine muhabbetlerinden bahsedecekleri yerde pek yabancı mevzulardan konuşmuşlar, bu konuşma her ikisinin de canını çok sıkmıştı. Fakat Kraliçe mazurdu. Çünkü İngiliz Kraiçesi daha ne vakit evlenebileceğini kendisi de bilmiyordu!. Devlet adamları ne vakit münasib görür de bir vakit tayin ederlerse o zaman!...

Prens ondan sonra İngilterede çok kalmamış, askeri vazifesini ileri sürerek uzaklaşmış, ondan sonra da Avrupada uzun bir seyahate çıkmıştı. İşte bu seyahat esnasında idi ki Kraliçe Viktoryanın yine akrabasından olan Alman prensi Albere varacağını işitmişti.

Kraliçe onun İngiltereden uzaklaşmasına mâni olmak için Başvekile emir vermiştir. Fakat prens Corc daha çabuk davrandı ve çıkıp gitti. O gittikten sonra Kraliçe Viktorya için üzüntülü bir devir başlamıştır. Artık prensin maksadı anlaşıldığı, İngiliz Kraliçesine koca olmak istemediği söyleniyordu. Bu hal karşısında ise genç kraliçenin artık başka birisile evlenmesi lâzım geleceği de ilâve ediliyordu. Bu itibarla Kraliçenin yanında bulunanlar kendisine bunu söylemiş oluyorlardı. Fakat o daha bir müddet beklemek fikrinde olduğunu ileri sürüyor, bu bahsi kapatıyordu.

Kraliçenin artık kocaya varması meselesi nihayet bir devlet işi halini aldı. Daha ziyade bunu geciktirmek kabil olmıyacaktı. Devlet adamları düşünmüşler, nihayet kız hükümdara bunu bildirmişlerdi.

Bundan evvel de söylendi: Kraliçe Viktoryaya verilen terbiyenin esası şu idi: İngiltere hükümdarı kendi arzusunu milletin arzusuna feda eder. Devletin idaresi mes'uliyetini üzerine almış olanların sözünü dinler.

İşte bu kaideye alışarak yetiştirilmiş olan olan Kraliçe nihayet kocaya varmağa adeta mecbur - muş görüyordu. Fakat kime varacaktı?

Bu cihet de tedkik edilmişti. Saks Kuburg Gota hanedanından iki kardeş vardı: Arnest ve Alber. Bunların ikisi de genç ve yakışıklı prenslerdi. Bunlar Londraya çağırılarak bir müddet misafir odular. Genç bir kız olan Kraliçe bu iki kardeşten birini intihab edecekti!

Nihayet bu intihab oldu. Kraliçe Prens Alberi beğenmişti. Ona vardı.

İşte bu haberi prens Corc Kembriç Avrupada dolaşırken alıyordu. Prens doğduğu zaman onun yıldızına bakan usta bir müneccim bir şey söylemişti ki bu yazıya başlarken müneccimin ne dediği de baş tarafa yazılmıştı. Müneccim aşağı yukarı şöyle demişti:

— Bu prens birçok saadetler görecek, birçok da ıztırablar çekecektir. Bir zaman olacak ki bir tahtın yakinine kadar gelecek, fakat bir türlü Kral olamıyacaktır!..

Eğer vaktile Viktorya dünyaya gelmemiş olsaydı İngiliz tahtı prens Corca gelecekmiş. Fakat Viktorya dünyaya geldikten sonra İngiliz taht ve tacına mirasçı olmuştur. Demek ki prens corc Kembriç İngiliz tahtına yaklaşmıştı. Fakat sonra büsbütün uzak düştü. Onun belki de bu ziyaretini kısmen olsun telâfi temek için olacak ki Viktoryayı ona vereceklerini senelerce evvel söylemeğe başlamışlar, nihayet prenses büyüdükten sonra artık buna bir mani de kalmıyordu. İngiliz devlet adamları bu izdivacı muvafık görmüşlrdi. Kraliçe de genç prensi beğeniyor, seviyordu. Fakat Prens Corc Kembriç hernekadar Viktoryayı seviyor idise İngiliz Kraliçesine koca olmağı istemiyordu. Onun için İngiltereden uzaklaşmış, gitmişti. Prens, Avrupada başka maceralara girmiş, çıkmıştır. Bu suretle İngiliz tahtına bir kere daha yaklaşmış olduğu halde yine uzaklaşmış, hem de büsbütün uzaklaşmıştır!.. Saadetler, ümidler ve emellerle dolu olan bu hayat ayni zamanda elemlerle, ıztırablarla, ümidsizliklere de dolu, çok şayanı tedkik bir hayattır.

Diğer taraftan Kraliçe Viktoryanın varmış olduğu prens Alber de genç yaşında ölmüş, Kraliçeyi çocukarile dul bırakmıştır. Kraliçe Prens Alber ile mesud olmuştur. Her ikisi birbirlerini çok seviyorlardı. Kocası öldükten sonra Kraliçenin teessürü büyüktü.. Kocasının hatırasını hiç unutamamıştır. Fakat bu kadın hükümdar için vazifenin ayrı, pek müstesna bir ehemmiyet ve kıymeti vardı. Kocası öldükten sonra yalnız kalan Kraliçe bütün zekâsını ve kalbini vazifesine, devlet işlerine vermiş, çocuklarını yetiştirmiş oluyordu. Kraliçenin bırakmış olduğu mektublar - ki son senelerde mtişar etmiştir - kendisinin nasıl her meseleyi inceden inceye tedkik ettiğini, devlet işlerinde nekadar faal br rol oynamak istediğini göstermektedir.

Uzun süren bir saltanat devrinde Kraliçe Viktorya Avrupa kıt'asında olan birçok inkılâblara da seyirci olmuş, birçok muharebeler görmüştür. Uzun saltanat ve uzun bir ömür süren Kraliçe Viktorya da hiç söylemeğe hacet yoktur ki her insan ve her kadın gibi elem çekmiş, ıztırabın ne olduğunu öğrenmiş, hayatta büyük sarsıntılara karşı metanet göstermeği bilmiş bulunuyordu. Kraliçe 1901 de ölmüştü. O zaman İngiltere Transuval harbi ile meşguldü. İhtiyarlamış olan Kraliçe bu harbin İngiltere için acı olan günlerini görüyordu. Kraliçe öldüğü zaman daha İngiliz - ler Transuvalı ele geçirmemişler, Boerleri yenememişlerdi. Bunu oğlu yedinci Edvard gördü

Kraliçe Viktorya deyince eski Türkiye için de bu isim yabancı değildir. Kırım muharebesi, 93 harbi onun zamanında idi. Bu itibarla Kraliçe şark ile çok alâkadar olmuştur.

Yazlık Tiyatrolar..

(5 inci sahifeden devam)

Her kumpanya, oynıyacağı semtte, oyundan bir iki gün önce, çığırtkanlar çıkarır, sokaklarda avaz avaz bağırttırır, evlere ilânlar dağıttırır.

Seyyar tiyatrocular, semtlerin zevklerini, hususiyetlerini de bilirler ve ropertuarların ona göre yaparlar:

— Yenişehirde dram gider, oraya dram koyun.

— Bu piyes, Üsküdarda gitmez.

Tiyatroyu tutmağa «dükkân kiralamak» derler. Dükkân kiralanırken tiyatro sahibinin de fikri alınır:

— Hangi piyesler, daha iyi iş yapıyor?

«Dükkân sahibi», gelecek halkı tanır:

— Buraya, daha çok komedi koyun.

Deniz aşırı gidilecekse, motör tutulur. Denize açıldılar mı dünya, onlarındır. Fakat oyundan sonra, dönerlerken ağızlarını bıçak açmaz. Yorgundurlar ve ancak sabaha karşı uyuyabilecekleridir. Bazan yolda fırtına çıkıverir, Ölüm tehlikeleri geçirirler; bazan dönmek imkânı olmaz, kahvelerde sabahlarlar.

Her semt, ayni hasılatı yapmaz. İyi giden iş, düşmeğe başlar.

Hasılattan dükkân kirası çıkarıldıktan sonra motörün, çalgıcıların parası verilir. Gün olur, artistler, yirmi beş kuruş bile «pay çekemezler».

Bir piyes, her semtte, aynı hasılatı yapmaz. Seyyar tiyatrolar, daima bunu göz önünde tutarak, ayni sahnede kendilerinden evvel oynamış kumpanyaların hangi piyeslerle ne hasılat yaptığını sorar, öğrenirler.

,Yazlık tiyatroların nerelerde ve ne kadar olduğunu biliyoruz, değil mi? Seyyar tiyatrolar, hiç durmadan, dinlenmeden, her gece, semt semt gider, oynarlar.

Onların girdikleri külfet, elde ettikleri nimetten çok, pek çok fazladır. Bu yorgunluğa dayanmak, insan takatinin üstündedir.

İşte bunun içindir ki, «İstanbul, yazın, nasıl eğleniyor?» diye yazılan yazıları okurken. ben «İstanbulu, nasıl eğlendiriyorlar?» diye düşünürüm.

Eğlenmek kolay, fakat eğlendirmek güçtür.

MAHMUD YESARİ

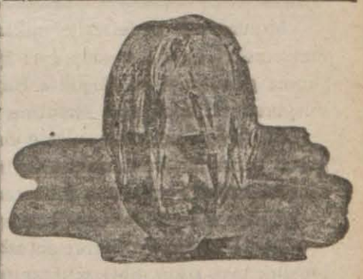

Her banyodan sonra saçınız

Bu şekle girerse

BRİYANTİN PERTEV

onları düzeltmeyi temin eder.

Balıkcı kızını Öldüren kim?..

Yazan: Jan Loran 22 Çeviren: F. SAMİH

— Adriyen haklıdır. Bundan böyle burada kalamazsınız. Hemen hazırlayınız, gidiniz...

— Her halde yalnız gitmiyecegim Öyle değil mi, güzel Polam.. beraber geleceksin değil mi?

Röne, Adriyeni kolundan tuttu. Selestin üzerine atılmasına mâni oldu. Selestin:

— Kanun beni takib etmeni emrediyor.

— Kanun mu?

— Evet, kanun diyor ki karı kocasını takibe mecburdur. Bu herkesin bildiği bir şey..

— Anne, anne!.. Ne diyor bu adam?.

Pola gözlerini eğdi, ve:

— Evet, dedi.. doğru söylüyor. Selestin ile ben evliyim. On sene evvel nikâhlarımız kıyıldı. Biribirimizi de seviyoruz. Ne yaparsın yavrum... Hayat bu, aşk her şeye hâkimdir Mazur gör beni.

Röne ve Adriyen ne söyliyeceklerini bilemiyorlardı. Selestin bağırıp duruyordu. Pola:

— Yeter artık Selestin, dedi.. bana, bu sırrı kimseye söylemiyeceğini vadetmiştin.

— Evet, fakat mecbur etti. Ne yapayım... Kabahat bende mi? Yine sabrettim, hepsini söylemedim.

Adriyen üzerine atıldı:

— Daha ne söyliyeceksin?

— Ne mi söyliyeceğim? Aynaya bakarsan anlarsın... Mişel Roskoete benzer neren var? Baban ressam Guy Şövalyeden başka sı değildir. Anladın mı şimdi?.. Haydi, Pola... Eşyalarını topla gidelim Artık bu şatoda ourmak isemem. Lusili oğluma alacağım diye başımızı derde soktun. Yetişir artık...

Piyer Bopre ve matmazel Adolin bu sözleri işitmişlerdı.

— Ne dersiniz buna matmazel?..

— Ben kimsenin işine karışmam. Bildiğim bir şey varsa o da Selestin'in her akşam Pola'nın odasına gittiğidir. Adriyen'n de Mişel dö Roskoet'in oğlu olmadığını biliyordum.

— Biliyor muydunuz?...

— Evet... Doğduğu gündenberi. Fakat bu mazi. Şimdi hale bakalım, mösyö dö Roskoet yakında şatoya gelecek mi?...

— Yakında mı?... Fakat matmazel, kont artık şatoya gelemiyecek. Buna imkân yok...

— Ne biliyorsunuz?...

— Bu sabah cinayeti itiraf etti. Balıkçı kızını öldürmeyi tasarladığını söyledi. Şüphesiz idama mahkûm olacak. Kafası kesilecek...

— İtraf etmesine imkân yoktur. Yapmadığı bir cinayeti nasıl yaptım der?...

— Mösyö dö Roskoet itraf etti. Sonra kendisin kızla görüşürken görenler var.

Sesini biraz yavaşlatarak:

— Çocuklarının henüz bundan haberi yok. Münasip bir lisanla kendilerine anlatmanız için size söylüyorum. Zavallılar, bu acı hakkati öğrenince kimbilir ne kadar müteessir olacaklar?...

— Ben de bunu düşünüyorum, mösyö Bopre!....

Bran sükûttan sonra devam etti:

— Size mühim bir itirafta bulunacağım. Çünkü, masum bir adamın yok yere mahkûm olmasına vicdanım razı olmuyor.

— Ne demek istediğinizi anlamıyorum, matmazel?...

Adölin cevap vermedi. Zile bastı. Az sonra oda hizmetçisi Emili geldi. Kocasını görünce tanımıyormuş gibi davrandı.

(Devamı var)

TİYATROLAR

Ertuğrul Sadi Tek

TİYATROSU

Bu gece (Büyükada) da

Yarın gece (Heybelide) de

BU MASAL BÖYLE BİTTİ

Vodvil 3 perde

İstanbul asliye dördüncü hukuk mahkemesinden:

Karabet Ebranosyan vekili avukat Avni tarafından önce Nişantaşında Vali konağı caddesinde 79 numarada oturmuş general Sadık aleyhine açılan haciz kaldırma davasının muhakemesinde: Beyoğlu Teşvikiye mahallesinde Kâğıthane caddesinde kâin 61-69 numara kadar olan arsaları üzerine konulan haczin yalnız General Sadıkın alacağından dolayı kaldırılmasına ve on lira avukatlık ücretile 1690 kuruş mesarifi muhakemenin dava edilen General Sadıka yükletilmesine karar verildiğine dair 8-7-938 tarih ve 147 No.lı ilâmın sureti tebliğ edilmek üzere yukarda yazılı adrese gönderitmiş ise de adı geçen General Sadıkın orada bulunmadığını ve esasen yeri belli olmadığı anlaşılmış ve işbu ilâm bir ay müddetle ilânen tebliği tensip kılınmış ve sureti mahkeme divanhanesine asılmış olmakla keyfiyet gazete ile de ilân olunur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

Diş macunile fırçalamalısınız

Çünkü:

Bir defa fırçalamakla dişler temizlenmiş olmaz. Ağız guddelerinin ve dahilî uzuvların mütemadiyen alman ecnebi maddeler, mikroplar, yemek, içki, sigara ve sair dişlere, diş etlerine binbir mikrop aşılar, ârızalr husule getirir Bunlar birike birike nihayet dişlerde çürüme, etlerde iltihaplar başlar. Artık felâket önlemek ve durdurmak lâzımdır.

Vaktinde ihtiyatı elden bırakmıyarak dişlerinizi sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Miktarı	Tasınlanan Tutarı Li. Kr.	İlk teminat Li. Kr.	Eksiltmenin Tarihi	Günü	Saat
Gü. Mh. Deniz mürettebat ve sandalcıları için yazlık elbise	207 takım	1242 00	94 00	23/8/938	Salı	10
Gü. Mh. Örgüdü için muşamba	200 tane	2600 00	195 00	»	»	11
Altlı üstlü demir karyola	62 »	1302 00	98 00	»	»	14
» » »	55 »	1155 00	87 00	»	»	15

2 — Evsaf ve şartnameleri komisyondadır. Görülebilir. eksiltmeleri yapılacaktır.

2 — Evsaf ve şartnameleri komisyondadır. Görülebilir.

3 — İstekilerin gün ve saatlerin de ilk tminat makbuzları ve kanunî vesikalarile birlikte Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. «5140»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 2 grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 31/8/1938 Çarşamba günü saat on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin her grup hizasında yazılı muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1— 11 kalemden ibaret abteshane ve hamam malzemesi (termosifon musluk taşı, sifon gibi) muhammen bedeli 2743 lira ve muvakkat teminatı 205 lira 73 kuruştur.

2— 750 kilo kösele, 500 kilo dana derisi ve 3500 D. M2 keçi derisi muhammen bedeli 3000 lira 70 kuruş ve muvakkat teminatı 225 lira 6 kuruştur. (5397)

***

Muhammen bedeli 21,950 lira olan 1000 adet deri palto 31/8/938 çarşamba günü saat 11 de kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1646,25 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve teklif lerini ayni gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (5424)

Bir Doktor İsteniyor

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Teşkilâtımızdan Çamaltı tuzlasında vazife görmek ve burada ikamet etmek üzere bir doktora ihtiyaç vardır. İkametgâh, su ve elektrik ihtiyacı temin edildiken maada ayda 150 lira da ücret verilecektir. Taliplerin vesaki ile birlikte Memurin şubesine müracaatları. «5485»

Mudanya Belediyesinden:

1 — Eksiltmeye konan iş: Mudanyada mevcut elektirik tesisatına ilâveten 110 beygir kuvvetinde bir lokomobil ile ait teferruatı mihanikiye ve inşaiyedir. Ve eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 23707 yirmi üç bin yedi yüz yedi liradır.

3 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavelename.
C — Fennî şartname.
D — Keşif evrakı.
E — Projeler.

İstiyenler proje ve şartnameleri Mudanya Belediyesile İstanbulda Galatada Assikürasyoni Jenerali hanında elektrik mühendisi Hasan Halet Işıkpınardan görebilirler.

4 — 9/8/938 den itibaren ihaleye konmuş olan bu işin ihalesi kırk beş gün sonra yani 22-9-938 perşembe günü saat 11 de Mudanya Belediye encümeninde yapılacaktır.

5 — ksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1781 liralık teminat akçesini veya muteber bir banka mektubunu ihale günü ihale saatinden bir saat evvel Belediye veznesine yatırarak makbuz alıp ihaleye bu makbuzla girmesi ve müteahhitlik vesikasile malî vaziyeti hakında Ticaret odasından alınan vesikayı ve işin ehli olduğuna dair Nafıa Vekâletinin ehliyet vesikasını göstermesi şart olduğu gibi eksiltme ve ihalede 2490 savılı kanun hükümleri caridir. «5489»

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

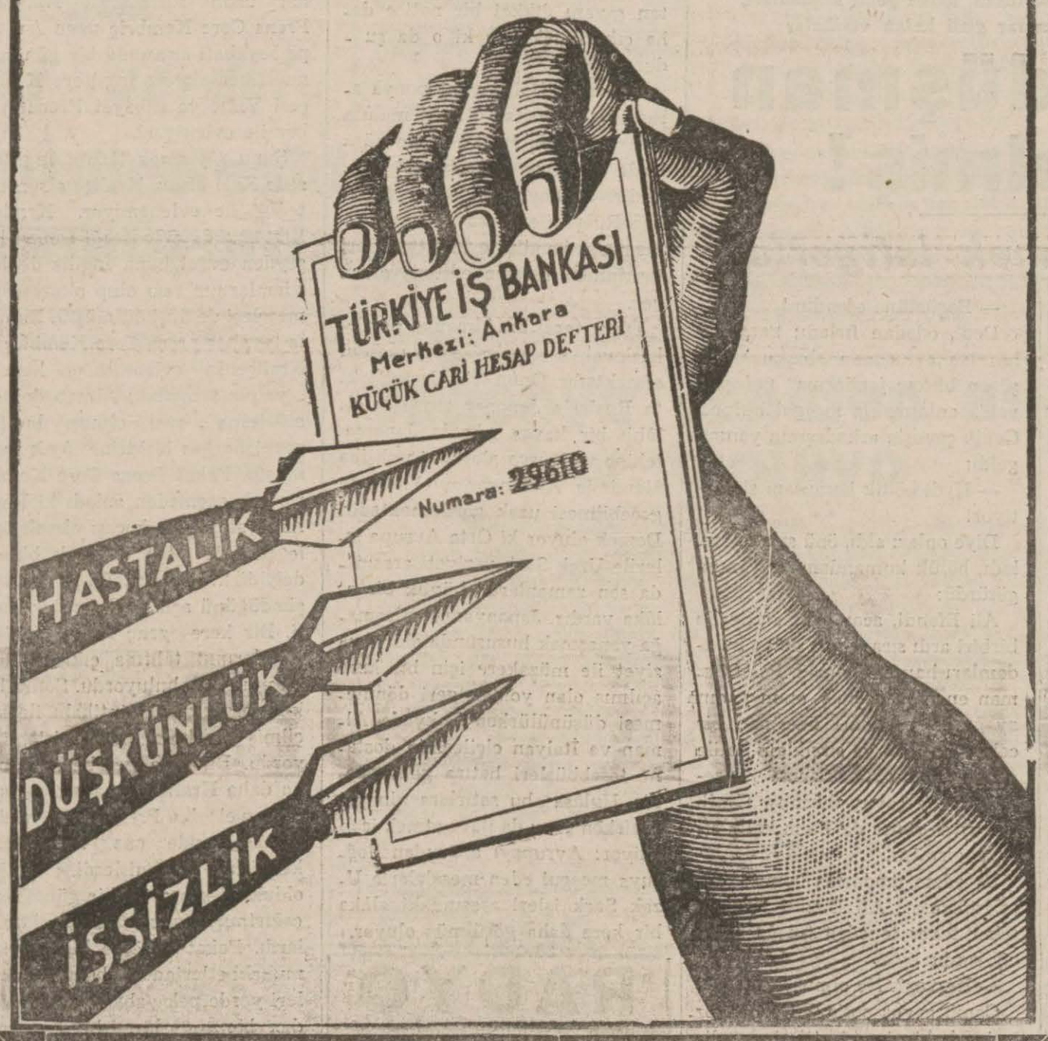

T.C. ZİRAAT BANKASI

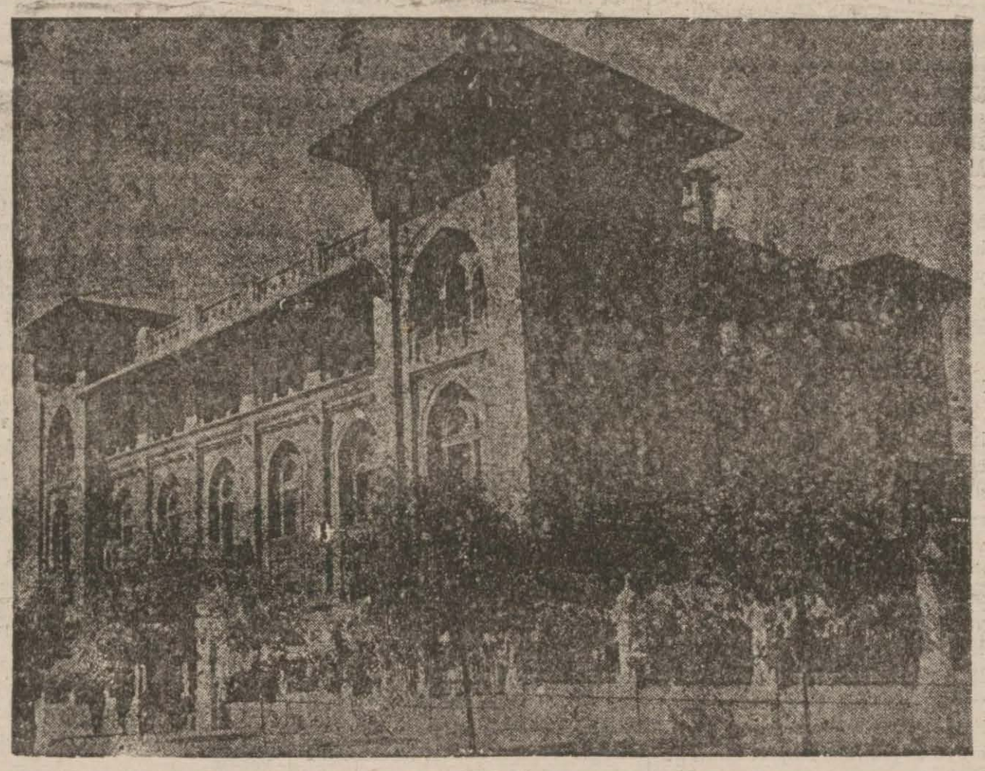

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Av Köpeği

10 gün evvel evime beyazlı ,sarılı bir av köpeğini yarın gelip alacağız diye bırakan iki meçhul şahıs bir daha gelip köpeğini almadılar. Yaptığım masraflara mukabil beş gün zarfında sahibi çıkıp köpeği almadığı takdirde sataca ğımı ve bundan dolayı hiç bir mesuliyet kabul etmiyeceğimi bildiririm.

Beşiktaşta Yenimahalle Yıldız Posta caddesi No. 23
Hüseyin Hoş

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince satın alınacak 6 adet filitre cihazı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beheri 180 lira hesabile 1080 lira ve muvakkat teminatı 81 liradır.

III— Eksiltme 24/VIII/938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte %7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5346»

***

1 — Ahırkapı Bakımevinde mevcud 1385 kilo iskarta çuval ile Kabataş levazım ambarında mevcud 26 kalem eşya pazarlık usulile satılacaktır.

2— Arttırma 18/8/938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki satış komisyonunda yapılacaktır.

3 — İp nümuneleri Ahırkapı Bakım evinde 26 kalem eşya nümuneleri Kabataş ambarında görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı yazılı satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «5090»

***

1 — İdaremizin likör fabrikası için «10,000» kilo kesme şeker eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher kilosu «28,95» kuruş hesabile «2,895» lira ve muvakkat teminatı «217,12» liradır.

III— Eksiltme 19/VIII/938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte %7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komsyona gelmeleri ilân olunur. «5078»

Elbiselerinizi GÜVELERE Karşı Koruyunuz

FLIT daima ÖLDÜRÜR

Umumî deposu: J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

İmtihanla Memur alınacaktır

inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz müskirat kısmından çalıştırılmak üzere eski halkalı yüksek ziraat mektebi veya Ankara yüksek ziraat enstitüsü mezunlarından imtihanla aşağıda yazılı evsaf ve şeraiti haiz memur alınacaktır.

1 — Yaşı 21 den aşağı ve 35 den yukarı olmamak.

2 — Askerliğini yapmış olmak.

3 — Siyasî haklara sahip ve hüsnü ahlâk eshabından olmak hususiyeti muhil bir cürüm ve alelitlâk ağır hapis veya o derecede cezayı müstelzim bir fiille mahkûm bulunmamak.

4 — Sihhatli olmak, sarî hastalıklara ve bedenî ve akli arızalara müptelâ olmamak.

5 — Ziraat fakültesinden 936 senesinden evvel çakmış ise şimdiye kadar müstemirren meslekî çalıştığını tesbit eylemek.

6 — Bir ecnebî lisanına okur yazar ve anlar şekilde vakıf olmak.

7 — İmtihan sözlü ve yazılı olarak 25/8/938 perşembe günü saat 9 da umum müdürlük merkezinde icra edilecek ve kazananlara ilân eden tebligat adreslerine yapılacaktır.

Taliplerin üç tane fotoğraf ve evrakı müsbitelerile birlikte en geç 24/8/938 çarşamba günü saat 12 ye kadar idaremiz memurin müdürlüğüne müracaat etmeleri. «5484»

Çorum Nafıa Müdürlüğünden:

31/8/938 Çarşamba günü saat 16 da Çorum daimî encümeninde ihale yapılmak üzere (46603) lira 48 kuruş keşif bedelli Çorum - Sungurlu yolunun 5+375—16+619 ncu kilometreleri arasında (6224) metre uzunluğundaki yolun esaslı tamirat işi kapalı eksiltmiye konulmuştur. Şartname, keşif ve sair evrakı Çorum Nafıa dairesinde görülebilir. Muvakkat teminat (3495.26) liradır. İsteklilerin müteahhitlik ve sair vesikalarile daimî encümene müracaat etmeleri lâzımdır. «5346»

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri
ETEM İZZET BENİCE
BASILDIĞI YER: SON TELGRAF MATBAASI